

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרו שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת ויקרא תשפ"ב

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגראוו

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

181 Huschke Rd.
Liberty, NY 12747

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57

המרוקעות - ומפרש בגמרא. והשתא משמע על טבל, תרומה וחולין משרובין. שבקעים יום
 - מקדישין לטורח אל חבלים, ניתוח של יין, ברים - של שנון. **גמרא** רצועה - של
 ארץ העמים מספקת בין גליל ליהודה. וירושלים ביהודה היא. ואי אפשר לחיבת
 לירושלים שטורה, לפי שנתרו הברדים שוטמא על ארץ העמים. ואפילו על הברים
 שמגליל אינו בא נסכים. **אהל** ורוק - אהל
 המטילטל תרוק - לאו שמה אהל הלה לוחות
 מספקים בין ארצה של ארץ העמים, הנה גורו על
 ארצה. שנוין - הנאים שנוין ברייתא שאין
 הקדש ניצל בצמוד פתיל. אין המפת - מאי פירש
 פרה. שאינו מקודשין - שלא ניתן האפר עליהן
 עדיין. ניצולין - וכשריו לקדש אתר כן. מרבין
 - מטרדין יין וטמנו למנוח. ואי רצועה מספקת
 למה מטרדין? שמה **יבא** אלוהו - ויראה לוח
 שכלי בה שאינו מאיר העמים. הנמרץ את יותיו
 - עם הארץ שבא לגמור את יותיו. ישיר קופה
 אחת - לצורך תרומותיו. ויתנה לעני אבן -
 ויראה שלא ידכורו יתומיה. והבוק שבעתה
 בטורה. אלמא: בשעת הניתוח הברדים אין
 נאמנים. **באמי** - שכבר עבר זמן הניתוח לרובא
 דעמלא. קאמר לרוב מוטמן. בשל בית אבן -
 אפלו חוץ. ונבגלא שני - ומתניחין קדא אבן -
 דהומתי - ביהודה קאי. קדמי ירשא: שבהיה
 נאמנין על טהרות יין ושנון, ועלה קאי: וכבשת
 הניתוח הברדים אף על התרומה.
יבול

המרוקעות - נאמנין צלתיים בשעת הניתוח והפירים,
וקדוש לגילות שבקעים יום. גמרא ביהודה - אין,
ובגליל - לא. מאי מעמא? אמר ריש לקיש: מפני
שרצונות של פותים מספקת ביניהן. וניתבי בשדה
תיבה ומגדל! הא מני - רבי יהוי, דאמר: אהל ורוק
לאו שמה אהל. דתנאי: הנכנס לארץ העמים בשדה
תיבה ומגדל, רבי מטמא, ורבי יוסי רבין יהודה
מטהר. ולייתיה בכלי חרס המוקף צמוד פתילו! אמר
רבי אלעזר: שנוין, אין תקדש ניצול בצמוד פתיל.
הה תנאי: אין המפת ניצלת בצמוד פתיל, מאי לאו,
הא קדש ניצול! לא, הא מום שאינו מקודשים ניצולין!
בצמוד פתילו. והאמר רביא: כהניא מרבין בגליל!
מניהן, ולקשיבא אלוהו ויטהרה. ויבשתה בגליל
נאמנין אף על התרומה. וימניה: הגומר יתיו -
ישיר קופה אחת, ויתנה לעני פתיו! אמר רב נחמן:
לא קשיא: האי - בחריף, האי - באפלי. אמר ליה רב

המרוקעות - ומפרש בגמרא. והשתא משמע על טבל, תרומה וחולין משרובין. שבקעים יום
 - מקדישין לטורח אל חבלים, ניתוח של יין, ברים - של שנון. **גמרא** רצועה - של
 ארץ העמים מספקת בין גליל ליהודה. וירושלים ביהודה היא. ואי אפשר לחיבת
 לירושלים שטורה, לפי שנתרו הברדים שוטמא על ארץ העמים. ואפילו על הברים
 שמגליל אינו בא נסכים. **אהל** ורוק - אהל
 המטילטל תרוק - לאו שמה אהל הלה לוחות
 מספקים בין ארצה של ארץ העמים, הנה גורו על
 ארצה. שנוין - הנאים שנוין ברייתא שאין
 הקדש ניצל בצמוד פתיל. אין המפת - מאי פירש
 פרה. שאינו מקודשין - שלא ניתן האפר עליהן
 עדיין. ניצולין - וכשריו לקדש אתר כן. מרבין
 - מטרדין יין וטמנו למנוח. ואי רצועה מספקת
 למה מטרדין? שמה **יבא** אלוהו - ויראה לוח
 שכלי בה שאינו מאיר העמים. הנמרץ את יותיו
 - עם הארץ שבא לגמור את יותיו. ישיר קופה
 אחת - לצורך תרומותיו. ויתנה לעני אבן -
 ויראה שלא ידכורו יתומיה. והבוק שבעתה
 בטורה. אלמא: בשעת הניתוח הברדים אין
 נאמנים. **באמי** - שכבר עבר זמן הניתוח לרובא
 דעמלא. קאמר לרוב מוטמן. בשל בית אבן -
 אפלו חוץ. ונבגלא שני - ומתניחין קדא אבן -
 דהומתי - ביהודה קאי. קדמי ירשא: שבהיה
 נאמנין על טהרות יין ושנון, ועלה קאי: וכבשת
 הניתוח הברדים אף על התרומה.
יבול

אדא בר אבהה: כנון מאי? פאותן של בית אביו. רב יוסף אמר: בגלילא שנון. איכותיה
אפיו: עבר תרדן והגליל - הרי הן ביהודה, נאמנין על תינו בשעת תינו. ועל השקן בשעת
השקן, אכל לא על תינו בשעת השקן, ולא על השקן בשעת תינו! אלא ממורחא פירשין
מעיקרא. שפירו הניתוח והפירים והבואו לו: הכות של יין לא יקבלנה לימנו, אכל מניהן לת
הבא. בעו מיניה מרב ששת: עבר וקבלתה, מהו שניתנת לת הבא? אמר להו: ניתנתה,
הבר

עלמא - משום איריא. ומר סבא רב שכיח. ולא גורו ביה רבנן. והקשה הרב רבינו אלחנן. דבשמעתין משמע דפלגי אי שמה אהל ברוק אי לא. ודבי נמי בפרק 'בכל מערבין' (עריבין ל.)
 דזכיח הוא לומר דנקט הכא לישנא דאהל ורוק משום דמערבא בעי למיטר ליה. ולפי דמסקא אנו. עשה קדש לררב רבינו יצחק. דהתם נמי צריך לררב לרבי יוסי בר יודיה שמהיה אהל,
 כי מוק פלוגתא בשמא יוצא ראשו ורובו, ולית ליה טעמא דאיריא לא שכיח - ואמאי מטהר רב יוסי אם לא טעם דאהל ורוק שמהיה אהל? וחדרד קושין לרובתה מתיבה מלאה ספרים.
 אמאי משמא? ותריץ ורבי יצחק דלעילם דאהל ורוק שמהיה אהל. ורוקא כנון שיהיה תיבה ומגדל שיהולכים. אבל לוח תיבה - לא לוח אהל. כן משמע במסכת אהלות (פרק
 ח משנה ה); עה תפרח או הקופץ וספנה בעטרפת - לא דריא אהל. ומיחוי סייעתא מורח תיבה מלאה ספרים. מדקאמר: ואם היהת מונחת - טהרה. ודיעו שדולבת בנחת. ודיעו אהל
 ורוק. וירישא לא חשיב אהל ורוק דומיא דרוק פורת. **שנוין** אין הקדש ניצל במקוף צמוד פתיל - צריך עיון. אמאי לא חשיב ליה לבי מעלות? דהרומה מצוה בשילוח 'תזקיך'
 (נטיח סא) וניצלת פרא. דאמר: מפקדין תרומה אלע עם הארץ במקוף צמוד פתיל הרב רבינו אלחנן. ויש להקשות על הא דאמר בפרק קמא דהה (ה) ומה כלי חרס המוקף צמוד פתיל
 הניצול באהל המת - אנו מצוה למעט לעת שבהיה. ומאי קאמר. במאי מציל במו - היינו בתרומה ולא בקדש. כדאיתא הכא - ברכי מציל נמי במעט לעת שבהיה. דקאמר הוה. מעט לעת
 שבהיה - לקדש. אבל לא לתרומה! ויש לומר: ודהא לא שייך חלצה אי לא מטמא ליה. והכי קאמר: ומה כלי חרס המציל באהל המת במאי משמטא ליה כנון לתרומה - אנו מציל במעט
 לעת במאי משמטא. ודיעו לקדש וקאי. **התנה** לעני כון - פירשי רשי: ויראה שלא דוכשרו היתים. משמע שבחא דבעוין הכשר בותים, ולא משיח ליה בשעת מטיקה. ודלא בפישר
 רבינו חם, שפירש בפרק קמא דשבח (ת.א.) אם אחת מקטינוי חזרתי על המטיקה, ושוב מן לה. ומכן נבחה בבולחא חספתא דטהרות פרק שלישי. דתני: דבעוין בותים הכשר, ויש טעם בכון
 לרבי, כדפישר רבינו יצחק: שמשקח יותם אינו אלא מכלל בעלמא לא חשיב משקה. לעני כון גרס, וכן גרס רשי. והכי יתיא סבדא ופושנה וטהרות: הגומר ויתו יתנה לעני כון. דברי
 רבי מאיר. רבי יהודה אומר: יחסרו לו מפתח. ומאן דגרס לעני כון - שיבשו הוא ביה.

עלמא - משום איריא. ומר סבא רב שכיח. ולא גורו ביה רבנן. והקשה הרב רבינו אלחנן. דבשמעתין משמע דפלגי אי שמה אהל ברוק אי לא. ודבי נמי בפרק 'בכל מערבין' (עריבין ל.)
 דזכיח הוא לומר דנקט הכא לישנא דאהל ורוק משום דמערבא בעי למיטר ליה. ולפי דמסקא אנו. עשה קדש לררב רבינו יצחק. דהתם נמי צריך לררב לרבי יוסי בר יודיה שמהיה אהל,
 כי מוק פלוגתא בשמא יוצא ראשו ורובו, ולית ליה טעמא דאיריא לא שכיח - ואמאי מטהר רב יוסי אם לא טעם דאהל ורוק שמהיה אהל? וחדרד קושין לרובתה מתיבה מלאה ספרים.
 אמאי משמא? ותריץ ורבי יצחק דלעילם דאהל ורוק שמהיה אהל. ורוקא כנון שיהיה תיבה ומגדל שיהולכים. אבל לוח תיבה - לא לוח אהל. כן משמע במסכת אהלות (פרק
 ח משנה ה); עה תפרח או הקופץ וספנה בעטרפת - לא דריא אהל. ומיחוי סייעתא מורח תיבה מלאה ספרים. מדקאמר: ואם היהת מונחת - טהרה. ודיעו שדולבת בנחת. ודיעו אהל
 ורוק. וירישא לא חשיב אהל ורוק דומיא דרוק פורת. **שנוין** אין הקדש ניצל במקוף צמוד פתיל - צריך עיון. אמאי לא חשיב ליה לבי מעלות? דהרומה מצוה בשילוח 'תזקיך'
 (נטיח סא) וניצלת פרא. דאמר: מפקדין תרומה אלע עם הארץ במקוף צמוד פתיל הרב רבינו אלחנן. ויש להקשות על הא דאמר בפרק קמא דהה (ה) ומה כלי חרס המוקף צמוד פתיל
 הניצול באהל המת - אנו מצוה למעט לעת שבהיה. ומאי קאמר. במאי מציל במו - היינו בתרומה ולא בקדש. כדאיתא הכא - ברכי מציל נמי במעט לעת שבהיה. דקאמר הוה. מעט לעת
 שבהיה - לקדש. אבל לא לתרומה! ויש לומר: ודהא לא שייך חלצה אי לא מטמא ליה. והכי קאמר: ומה כלי חרס המציל באהל המת במאי משמטא ליה כנון לתרומה - אנו מציל במעט
 לעת במאי משמטא. ודיעו לקדש וקאי. **התנה** לעני כון - פירשי רשי: ויראה שלא דוכשרו היתים. משמע שבחא דבעוין הכשר בותים, ולא משיח ליה בשעת מטיקה. ודלא בפישר
 רבינו חם, שפירש בפרק קמא דשבח (ת.א.) אם אחת מקטינוי חזרתי על המטיקה, ושוב מן לה. ומכן נבחה בבולחא חספתא דטהרות פרק שלישי. דתני: דבעוין בותים הכשר, ויש טעם בכון
 לרבי, כדפישר רבינו יצחק: שמשקח יותם אינו אלא מכלל בעלמא לא חשיב משקה. לעני כון גרס, וכן גרס רשי. והכי יתיא סבדא ופושנה וטהרות: הגומר ויתו יתנה לעני כון. דברי
 רבי מאיר. רבי יהודה אומר: יחסרו לו מפתח. ומאן דגרס לעני כון - שיבשו הוא ביה.

בגלילא שנו - שיש הרוב שנון מאחרים בברים ברוב שנון שיש שלום לעשות הדין בני אמר פרק כיריה (ח.ב.מ.) ובמטלילי בונא אנוא אנו קיטמא כלומר מחתה אנב קיטמא כרלעיל
 מנה מחתה אנב אפרח כון פירש בערוך, ותיפף טפי ממכללה נאכן שכמותה, ואוחיב ליה, ושון שאם יש בה שריי פתילה שאמור לטלילה, שמשל יכלי השקן אנב פתילה,
 ומזיק ליה בגלילא שנו. כלומר: שעשירים הרוב מוטמן שנון ולא קפרי עליה. ביטל ליה אנב פתילה. והדומא לרבי הווא דבפרק קמא דטהרותין (א.ב.) וטו אגרות אכותב לאותנא בני גלילאה
 ועליא ותנאי כו לאפודשי מעשרא ממעטנא דיותא. ובגוי פרק 'בית שמוא' (ל.א.ב.) בגלילא שנו דהמריא ערוץ ממשחא, ויין היה מצוי לרבי הרבה רוב שיתיתין בכך, בדמשמע דהתם
 יין (שבת ע.ח.א.) דקתני: מימ כדי לשוק את הקיחור הדשים משום דשכיח לרפואה טפי משדהיה שלא היו שוהין רין קין מותין עשרים בגליל ואפילו הכי היה ערוץ ליה חין הדין מן השקן. משמע
 שיהיה רוב שנון בכול כדפישר. ומיחוי. פירש רשי בגלילא שנון פרק 'כיריה' (שם שם מ.א.) שדוי עניים ולא היו להם פתילות מצוייה. ובהמציא (שם ע.ח.א.) פירש: מתוך שדוי עניים
 ערוץ לרפואה רין מטייל לא פתיל. ולא משמע כן, אלא מן שתייה מימ ויחית שנון פתיל ליה חין פורחא לפשת תקיחור היה להם לשער בשעתיה הוה מצוה בתולין בפרק 'איתו'
 ודא בנר (פ.א.) וערב יום הכפרים בגליל, משמע שדוי עשירים ומרבים בסעודתו ועוד: מה שפירש ליה היו פתילות מצויה - הא אמרתין בשיליה קמא אנו (ק.ח.ב.) מקבלין מן הנשים
 דבר מועט מלי פשתן בגליל. אלמא שחצוי פשתן ביניהם וכו קאמר ידאמור לטלילה דמשמע קדא אפשתה דשייך בה לשהו נקבה, דהא ר' לישן וכו. דאיכא למימר קדאי אקשרה
 דמיתו ליה לעיל! מותר השקן שברו ושבקשרה מותר ומו מעט ליה נקבה חרי. ר' רובנה, בנחת אין אוקי לא אפשתה (שבת כ.א.) כל כה פירש הרב רבינו יצחק וכו רבינו מאיר פירש כן, ועוד
 חסוף: כי מרוב יין היה להם כאב עינים וטוב הנימם לרפואה.

1 **הבר** ועם הארץ שישו את אביהם – מתוך מהדרות "אבן ישראל – שטיינזולץ"
2 משנה זו מטעם ברידה, דמעיסקא הוברר הובר. שאלו לחלקו נפל אבל בעני מינים
3 – לא אמרין הובר הובר כי פרש הוא עצמו משנה אחרת: גי נובר שישו את אביהן,
4 יכול לומר: מול אחת עברה הוא ואני אטו משה. דאית ליה ברידה תהם. והיה קשה לומר:
5 כיון דסחם משנה אית ליה ברידה – אטו משה ליה

6 לבי ויתנו דאמה איתן שאלק – לקחות הן.
7 ומחזירין לו זה חיובל. אלמא איתן ברידה וכן
8 בבבורות פרק ג' בבב' נמ"א גבי בתו ער שלא
9 חלקו פרק רבא, ר' מאיר ורבי יהודה בר אסי,
10 דאמר: האיתן שאלק – מחצה וירשק המחצה
11 ומהאי דהולוקין יין מן הובות" (נמא פרק ג'
12 משנה ד') ליכא לאקשוו דשמעין עמיה ברידה.
13 הדחם טעמא דאירצא איכא, שפירש דבריו
14 בהריא. אבל יודשה, דנמלא הוא – לא וכן
15 בפר' "כל מטרבין" (ערוכין ל"ב) איכא מוח
16 דאית ליה דק כסא. וזו תימא דמרבנן מוח
17 רבי ויתנו דאית ליה ברידה – דהא שמעין ליה
18 בשילהי ביצה (ל"ב) אף ברידה אף בעירובי
19 תרומין. ומידה, כגון סחמי משניות דמצינו דאין
20 ברידה, ובכמה מקומות מלונתא דהיא, ובפרק
21 "כל מטרבין" (ערוכין ל"ב) דהדיק לאיתוי תנא
22 ברידה – לא מיתוי דן, משום דעריפא ליה
23 לאיתוי מלונתא דהנתא נוכר בה. וזו מלונתא
24 דאיתוי בעירובי תרומין דאיתוי בה.
25 **מנפה** אדם בית הפרס – מירשתי ברכות
26 (י"ט) כל אורך הדימים מפרשתי רבי
27 יהודה גשמוה ערן.

28 **במטהר** טבלו ליקח היטנו נמכס – פירש
29 רש"י: דאיכא קדש ותרומה האיתן.
30 דנאמן אתרומה הקנקנים בנימי דמדינת ארש.
31 שגאי הוא לו דאם קנקנים שהיה בו הקדוש
32 נמאס. תימה: דאם כן, אמאי נקט שבעים יום
33 קודשה אפילו ימות השנה נזיר. וכן תנן
34 ואם אפי' הפרשתי לתוכה רביעית קדש – נאמן
35 ותירץ הרב רבינו אלחנן: דהבא מיידי שיחוד
36 לנסכים כשעורף מונטן. אבל התם מיידי –
37 בשביר הקדוש לכך.
38

39 **וין וכדי שמן המדומעות.** מאי לאו המדומעות דתרומה? אמרו דבי רבי תימא: **מדומעות**
40 **דקדש.** ומי איכא דימיעו לקדש? אמרו דבי רבי אלעאי: **במטהר** את טבלו ליטולו ממנו
41 **נסכים.** "קודם לזיתות שבעים יום". אמר אפי', שמעו מינה: דינא הוא דיעלויה ארסא
42 למיטרא אגולפי' שבעים יומין מקמי מעצרתא. **משנה** מן המדומעים ולפנים – נאמן על
43 כלי חרס, מן המדומעים ולחוצו – אין נאמן. ביצה: הקדש שהוא מוכר הקדוה נכנס לפנים
44 מן המדומעים, הוא הקדש וכן הקדוה וכן חלקוהו – נאמן, יצא – אינו נאמן. **גמרא** תנא:
45 **מדומעים, פעמים פלפנים, פעמים בלחיו.** ביצה: קדרי יוצא וחרב נכנס – פלפנים, שבת כנסין

46 (ג.ב.) ממנו ולפנים לער יודשלים – נאמן ערני עמי הארץ ליקח מוח כלי חרס הדקין, כגון קדרות כוסות וקיתותיו, שאי אפשר בלא הם. ובידושלים אין עושין בכשונות מפני
47 העשן, לא לסיר ולא לקדרות, ולפיכך האמענס שלא לגוור עליהן, שאין גזרין גזירה על הצבור ויכולין לצבור בה. הוא הקדש – מי שהבאן (תירץ) למדומעים האמיתוהו,
48 לפי שאי אפשר. אבל אם מסר לך קדר עם הארץ הושבע במדומעים או לפנים – לא האמענהו. וכן הקיתוהו – על אותן הקיתוהו שהבאיו הוא האמענהו. ולא לערף קדרות קדירות
49 של קדר אחר הושבע במדומעים. וכן חלוקין – חברים שראוהו שביאן – נאמן הקדר אצלן, ולא אצל חלקוהו אחרים. יצא – מן המדומעים לשוב לאחוריו – אינו נאמן.
50 **גמרא** מדיעים – הוכר עצמו. פעמים בלפנים: כי קדרי יוצא – מלפנים מן המדומעים, והכר – בא חמוץ למדומעים והכנס למדומעים. בלפנים – מותר ליקח ממנו,
51 שחוקר לא יחזור עור לאחוריו. ואם לא עבשו יקה – איתמו. שניתו נבנפין – מחוץ למדומעים, ובאו בחוץ הברך – כלחוצו, אין תמוזן ער שיהא מן כרר ולפנים.
52 וכן

1 יכול לומר לו: מול אחת הפני במקום פלוני – שידוע בך שהוכשר, ואני אטול חסם
2 במקום פלוני שידוע שלא הוכשרו. רבין דחי מינא הן – אמרין: יש ברידה, שאלו הן
3 חלקו של זה, ואלו הן חלקו של זה, ולא חלוקין לו חבר לעם אריה. דבשנתא
4 כשבכל חלקו של עם הארץ בטהורין, אבל בעני מיני – אין לומר ברידה. וכן שנתא אבדן
5 נפל חלק לו חלק לזה בבל המינים, ומנא
6 כשרו הן בחלפיה לו, ועבר בלפני ער לא תתן
7 חזא, ושי שני לתרומה – מרדוקי ליתור. ברבי
8 שאין לו ת – כגון שבר תמרים של תרומה
9 והאי שורף – לשון איבוד הוא. וינתנו ליתל –
10 שטומתא עם הארץ איתא ברבלי, ויתברר.
11 שברוקין לעושי פסח – בית הפרס, כדמפרש
12 ואילו: היה חרץ לעשות פסחו, ובית הפרס של
13 שדה שנורש בו קבר מפיסח. ברוק בנפיהו.
14 ואם יש עצם כשעורה – רחאוה ושמט ממנו.
15 ועצם כשעורה אינו מטמא כהאל, אלא במגע
16 ובנשא. לפיכך ברוק בנפיהו של איש יטינו
17 ברבלי. ואין ברוקין לאוכלי תרומה – אין סומכין
18 על בריקה זו. רבין דאין זמן קבוע לאבילה –
19 ימתין שבעה ימים ויהא שלשית ושבעי ויטבול.
20 אבל בני פסח, הואיל ובית הפרס רבנן – לא
21 העמידו רבדיהם במקום כרת. גישש – ברבלי,
22 זו היא בדיקה: ברוק אם נידש או לא נידש.
23 במקום שיש בו חיוב מיתה – כגון נמאס האוכל
24 תרומה. מינו דמדינת אקדש מוחין אתרומה –
25 שגאי הוא לזמבוח שהיה תרומה המחוברת לו
26 בחוקת טומאה. והקדש יקרב לזמבוח כייקין
27 דקדש – לאחר שעורה מוקד קדש והיה שומרן
28 לקדש – אינו נאמן על שמירתו, ובשאר כל
29 ימות השנה – כלומר, כל ימות השנה. לקדש
30 אין חילוק בין שעת היתרות לשאר ימות השנה.
31 ובשאר ימות השנה שעת היתרות – שאף על פי
32 שלא גזר על תרומות דבנות הגינות מפני
33 הפסד כתיים חבירים, דבעתא מפיסחין מרוב
34 תרומות ארץ ישראל – על הקנקנים לא
35 האמענו, ואין התבנים חברים מקבלין מוח
36 הקנקנים עם התרומה. אבל מטרין אותה
37 לכלוקה. וברכותא אמרין לקמן: אל תתמה,
38 שרדי לנין טמאין מנמאס כשביעה, ומשקין
39 חושש. מאי לאו מדופעות דתרומה – וקתני
40 נאמן אבדן – תוספת. ופי איכא דימוע לקדש
41 טבל שלא נתקן מדומע בתרומה, אבל קדש
42 לא חוששנו לפרש מתוכה, שהיא הטבל מדומע
43 בתוכו. ע"כ נאן: כשפירש את מבלי לנסכים –
44 דאיכא חולין וקדש ותרומה. מינו דמדינת
45 אקדש – מדמינן נמי אתרומה ואקנקנים, שגאי
46 לקדש שישו חלקים מעיריותו מן בחוקת
47 טומאה הוא קרב. **משנה** מן המדומעים
48 ולפנים – מדומעים שם כרר קודמו מירשתי
49 חושש עשר מיל, כדאמר במסכת פסחים

50 **הבר** ועם הארץ שישו את אביהם עם הארץ, יכול
51 לומר לו: מול אחת הפני שבמקום פלוני, ואני חסין
52 שבמקום פלוני. מול אחת יין שבמקום פלוני, ואני יין
53 שבמקום פלוני. אבל לא יאמר לו: מול אחת לח ואני
54 **הבר** שורף חלח וניחית את היבש. ואמאי? ויחיה לנת
55 **הבאה!** דבר שאין לו גת. וינתנו לרנלי דבר שאינו
56 **משמיר** לרנלי. ואם אמר הפרשתי לתוכה רביעית
57 **קדש נאמן**, תנן התם: מודין בית שמאי ובית הלל
58 שבדוקין לעושי פסח, ואין בודקין לאוכלי תרומה.
59 **מאי** בודקין? אמר רב יהודה אמר שמואל: מנפה
60 **אדם** בית הפרס והולך, ורבי תימא בר אבא משמיה
61 **דילאי אמר:** בית הפרס שבדש מותר לעושי פסח,
62 לא העמידו דבריהן במקום כרת. לאוכלי תרומה –
63 העמידו דבריהן במקום מיתה. איבעיא להו: ברוק
64 לקסחו, מהו שאכל בתרומתו? עולא אמר: ברוק
65 לקסחו מותר לאכול בתרומתו, רבה בר עולא אמר:
66 ברוק לקסחו – אסור לאכול בתרומתו. אמר ליה
67 הגהא **שכא:** לא תפלוז עליה דעולא, תנן בנתיבה:
68 **ואם אמר:** הפרשתי לתוכה רביעית קדש – נאמן
69 **אלמא:** מדימיהו אקדש – מהוין נמי אתרומה, והא
70 **נמי:** מדימיהו אקדש – מהוין נמי אתרומה. "פני יין
71 על התרומה. קנקנים דמאי? או קנקנים דקדש – מינו?
72 מהוין אקדש, מהוין נמי אקנקנים! אלא קנקנים
73 דתרומה – פשיטא; השתא אתרומה לא מהוין –
74 אקנקנים מהוין?! אלא פרקנים דקדש ובשאר ימות
75 התרומה. ובמלאין דתרומה ובשעת היתרות. תנן: כרי

שלא תגעו בשלחן - בכמהים נמי הארץ והחולבין להיכל להשתחוות אקמור. דאילו ישראל לא היה ראוי ללך אף בין אולם למוכת. וכן פירש רש"י.

מנורה לא כתוב בה המיד - פירש רש"י ר"חמ"ד רמב"ם בה לא דמי למידו שלשלחן, דהאי יתמיד - מלילה ללילה היה, כמו "עלת המיד" האמור במידו. ורבותיו

בין גדול. אבל ביום לא היה דולק, דרמבר ועד בוקר כתיב. וכן לה מדרתה מערב עד בוקר. והלכה, כל היום יכול ללסקה. אבל המיד האמור בשלחן

כ- כל היום וכל הלילה. ודלחם נסוד עליו משבת לשבת. והקשה הרב רבינו אלחנן: דהא במסכת

המיד (ל"ב) משמע דגר מערבי דולק כל היום. שממנה היה מוליך וזה היה מסיים. ומסתמך

למחידו נפקאו ועוד קשה להרב רבינו אלחנן עלה דדחאי: דהא כתיב "מערב עד בוקר", ושעיר

חבמים מדרתה חוצו לנו ויש לומר: דמכל מקום לא היה בה טפי במבאר נרות. ומכל מקום ממלא

מנחתה הנה דולק כל היום. ובשעה שיה אלה הנהגה - והי דולקן אותה בכתב כדי להדליקו ממנה

האחרות. בלי עץ הגוש לנחת - הקשה הרב רבינו אלחנן: כל שנים שהיו ישראל במבדו היה

מטלטלים וזהו טעם, ואם כן אין עשוי לנחת, ואם כן אמאי צריך אריה מקרא "השלחן ותהיה כמכל

דאיכה טמאו ותיצן ולא איתרצן קרא ר' לטוב ובעל וישלח וכתב עולמים שלא היתה מטלטלת

ושמעו מקרא שהיו מבידוהו אותה. ולא נראה כיון שהיתה מטלטלת כבר - אף שמבאו לביה

עולמים נמי לא נפקא מידו קבלת טמאה ארשתה אלא ש' לומר דלא מהני טלטולה כיון

דלא היתה מטלטלת כלפי כ"א בהדי שאר סילוקו כסידורו - לענין שהיה רך. ומה

אמר התוספות: דכ"א ביום הלוקח - לא דוק. אלא דהא הוה דאיכה מאן דאמי

במנחתו וכתב (ה"ב) שד"ס דאיה נאפת מיעב שבת, ואפשר שישמור היום ע"ה שבת. אלא לא שאנמ

לדבריו נשאר בתורל לשמור חזונו עד השבת בבקר.

בבלי אבסלגים - נתבן לפרש שהיא ע"ה, ודבא משמע על ע"ה ורחה בובות פיר' ז"ס

זטאת" (ג"ר) משמע שהיו של ע"ה. כדפירש רש"י גבי העיר טען בבית במקום קדושו

כאן לבקר בעמ - ושל מקדש לא היה עמוד. דשלש שולחנות היו במקדש כמין שלשה

ארונת עשהו בעצאל, והצפוי נח להסירה. ויש פורשים בעצמי עמוד - צפוי דשישי. כגון שלחן

והדולקן דשישי עד חוץ, וגם כלא ע"ה עמוד מנאלי, לכך לא חשבו הע"ה. אבל שלחן של משה

החב בה דהך דקולשו, ובלא ע"ה לא מצי קאי, לפיכך הע"ה עיקר והצפוי בטל לבידה.

שאלו דרומנו קריה ע"ה - ש' לוקשתו: מנחה נמי אקיר' ע"ה, דכתיב: "המנחה ע"ה שלש אמות" ונתן ליה במנחתו: רפלי' כיה משום דלא בטל הע"ה אגב הע"ה. אלא הע"ה בטל

ועד אמור בסמוך. ואיבעית אמור רבנן לרבי אליעזר אקמור: מאי דערך, משום דמנחתו - מיבטל בטל צפוי לגביהו. אלא טמא משום דהצפוי בטל לגבי הע"ה. ואילו בני שלחן

והדולקן וכתב אלא שר' כלום - בטל הע"ה אגב הצפוי. והיה דך קרא דמנחה של ע"ה מותרה ודחתה: פתורא דסמוך למנחה דדרבא. אבל מנחה לא מקרי של ע"ה. וגם שלחן לא מצינו דאקיר

ע"ה כ"א השלחן ודסמוך למנחה. ומדאפיק בשלחן מנחה. אבל שמא שלחן והדולקן ע"ה אקיר, לפיכך לא בטל הצפוי לגביהו. או לא שר' כלום. ודרב רבינו אלחנן תרין: ולא קשה מידו, כדתנן במנחתו: כל הבלים שהיו במקדש טענים טבילה, וכן מנחה חובה והנחשת. מנחה הנחשת - רמב"ם: "מנחה חבמים עשהו ל"י, מנחה חובה - רמב"ם: "המנחה והמנחות" ואתקוש

לחדרי. לפיכך בטל ע"ה בני מנחה והנחשת. והלכה לא מקבלי טמאה. אך צריך ע"ה: האי קרא ד'מנחה שלש אמות' במאי מיתוקס. אי מנחה חובה אמתים ותו לאו

שלחן

"אבן ישראל - (שטיינזולץ)"

מענין טבילה - מפני טומאת הרגל. חוץ מנחה חובה ומנחה טמאה מפני בקריקת

- שהכתוב קראו "מנחה ארמה" ושלחן - הא אמרו דלא נגע בו. מפני שהן מצופין -

בנמרא ומרש. גמרא מנחה לא כתיב בה תמיד - כלומר: המנחה האמרוהו במערה

לא תמיד יזמן ולילה אקמור, אלא תמיד יזמן ולילה אקמור, אלא תמיד יזמן ולילה אקמור

ורבותיו כהן גדול. אבל ביום לא היה דולק, דרמבר ועד בוקר כתיב. וכן לה מדרתה מערב עד בוקר.

כל היום יכול ללסקה. אבל המיד האמור בשלחן לשבת. והקשה הרב רבינו אלחנן: דהא במסכת

המיד (ל"ב) משמע דגר מערבי דולק כל היום. שממנה היה מוליך וזה היה מסיים. ומסתמך

למחידו נפקאו ועוד קשה להרב רבינו אלחנן עלה דדחאי: דהא כתיב "מערב עד בוקר", ושעיר

חבמים מדרתה חוצו לנו ויש לומר: דמכל מקום לא היה בה טפי במבאר נרות. ומכל מקום ממלא

מנחתה הנה דולק כל היום. ובשעה שיה אלה הנהגה - והי דולקן אותה בכתב כדי להדליקו ממנה

האחרות. בלי עץ הגוש לנחת - הקשה הרב רבינו אלחנן: כל שנים שהיו ישראל במבדו היה

מטלטלים וזהו טעם, ואם כן אין עשוי לנחת, ואם כן אמאי צריך אריה מקרא "השלחן ותהיה כמכל

דאיכה טמאו ותיצן ולא איתרצן קרא ר' לטוב ובעל וישלח וכתב עולמים שלא היתה מטלטלת

ושמעו מקרא שהיו מבידוהו אותה. ולא נראה כיון שהיתה מטלטלת כבר - אף שמבאו לביה

עולמים נמי לא נפקא מידו קבלת טמאה ארשתה אלא ש' לומר דלא מהני טלטולה כיון

דלא היתה מטלטלת כלפי כ"א בהדי שאר סילוקו כסידורו - לענין שהיה רך. ומה

אמר התוספות: דכ"א ביום הלוקח - לא דוק. אלא דהא הוה דאיכה מאן דאמי

במנחתו וכתב (ה"ב) שד"ס דאיה נאפת מיעב שבת, ואפשר שישמור היום ע"ה שבת. אלא לא שאנמ

לדבריו נשאר בתורל לשמור חזונו עד השבת בבקר.

בבלי אבסלגים - נתבן לפרש שהיא ע"ה, ודבא משמע על ע"ה ורחה בובות פיר' ז"ס

זטאת" (ג"ר) משמע שהיו של ע"ה. כדפירש רש"י גבי העיר טען בבית במקום קדושו

כאן לבקר בעמ - ושל מקדש לא היה עמוד. דשלש שולחנות היו במקדש כמין שלשה

ארונת עשהו בעצאל, והצפוי נח להסירה. ויש פורשים בעצמי עמוד - צפוי דשישי. כגון שלחן

והדולקן דשישי עד חוץ, וגם כלא ע"ה עמוד מנאלי, לכך לא חשבו הע"ה. אבל שלחן של משה

החב בה דהך דקולשו, ובלא ע"ה לא מצי קאי, לפיכך הע"ה עיקר והצפוי בטל לבידה.

שאלו דרומנו קריה ע"ה - ש' לוקשתו: מנחה נמי אקיר' ע"ה, דכתיב: "המנחה ע"ה שלש אמות" ונתן ליה במנחתו: רפלי' כיה משום דלא בטל הע"ה אגב הע"ה. אלא הע"ה בטל

ועד אמור בסמוך. ואיבעית אמור רבנן לרבי אליעזר אקמור: מאי דערך, משום דמנחתו - מיבטל בטל צפוי לגביהו. אלא טמא משום דהצפוי בטל לגבי הע"ה. ואילו בני שלחן

והדולקן וכתב אלא שר' כלום - בטל הע"ה אגב הצפוי. והיה דך קרא דמנחה של ע"ה מותרה ודחתה: פתורא דסמוך למנחה דדרבא. אבל מנחה לא מקרי של ע"ה. וגם שלחן לא מצינו דאקיר

ע"ה כ"א השלחן ודסמוך למנחה. ומדאפיק בשלחן מנחה. אבל שמא שלחן והדולקן ע"ה אקיר, לפיכך לא בטל הצפוי לגביהו. או לא שר' כלום. ודרב רבינו אלחנן תרין: ולא קשה מידו, כדתנן במנחתו: כל הבלים שהיו במקדש טענים טבילה, וכן מנחה חובה והנחשת. מנחה הנחשת - רמב"ם: "מנחה חבמים עשהו ל"י, מנחה חובה - רמב"ם: "המנחה והמנחות" ואתקוש

לחדרי. לפיכך בטל ע"ה בני מנחה והנחשת. והלכה לא מקבלי טמאה. אך צריך ע"ה: האי קרא ד'מנחה שלש אמות' במאי מיתוקס. אי מנחה חובה אמתים ותו לאו

1 שלחנו של אדם מכפר - גדולו כח הלמנא, בראיתא בהגות "הלך" (סנהדרין קא).
2 **מזבח** אדמה תעשה לי - וכי מוקמי לה בבודים פרק "קדשי קדשים" (נח.א)
3 גבי מזבח אבנים להאי קרא ד'מזבח אדמה' אמר הרב רבינו אלחנן דקאי לתריהו ולמורי
4 בראה: לפי שהיה מזבח של משה במקום מזבח של אבנים של בית עולמים, וכי האי גוונא
5 דרש דהם (נ.א.ט.א): "כי מזבח הנחשת אשר לפני ה'
6 קטן מהכיל" ודרשי ליה מזבח אבנים במקום מזבח
7 הנחשת.

8 **ואיבעית** אימא רבנן לרבי אליעזר כי -
9 וקשה: למה לי השלוח הטהור
10 במכלל שהיה טמא - תיפוק ליה משום ציפור, דאף
11 במזבחות נמי היה טמא, ורבי אליעזר משום
12 ציפור, אי לא טמא דבאקדק ניהו לישנא
13 בתרא, אף על פי דהוצאת קרינה עין - אם כן
14 השלוח נמי טמא, אף על גב דאריק עין משום
15 ציפורי וללישנא קטא דמוקי לה ברבנן דמטמא,
16 ולא בטל הציפור לגבי עין ותידי הרב רבינו
17 אלחנן: דאיצטרך שפיר קרא ד'השלוח', דאף
18 במזבחות נמי לא ידעינן ליה שהיה בטל לגבי
19 הציפור אלא משום דליף משלוח, דאף על גב
20 דמיקרי עין - תהודה טמאנו משום ציפור, ורבנן
21 דאמרו מבטל בטל ציפור לגביהו אמרו
22 מדאיצטרך לרביי שלוח, דהא מסברא טמא
23 משום ציפור - אלא דואי, לאשמועינן דאף על גב
24 שיש לו ציפור - צריך קרא לרביי דמקבל טמאה,
25 וחי לו רבוב - הציפור בטל, אם כן מכליל, גבי
26 מזבח, דליכא רבוי - הציפור בטל, ללישנא בתרא.

27 **סלמנדרא** החלד העכבר תרגום היונת
28 ברבשותא וסלמנדרא - ערוך.
29 **פושעי** ישראל אין אור של ניהבם כי - נראה
30 לי דלא בפושעי ישראל בנפין, דהא אמרינן
31 בראש השנה (ז.א.ז), פושעי ישראל בנפין - ניהבם
32 כלה והם אינם כלים, אלא בפושעי קצת קאמרו,
33 ונמשו דמסקי להו אברום לכולהו חוץ מבעלי
34 חיות (ומבשקי ליה) עלותיה, כדאמר בריש עושין פסין (עירובין יז.א) - וכי אמרינן בסוף "החבי" (בבא מציעא נח.ב) חלד יורדין חוץ משלשה - לאו בניהבם מידרי, אלא במקום
35 אחר לידון, חן יורדין, ואף הנידון - לאחר שנים עשר חדש עולין, ואין נידונין יותר משנה תמימה.

36 **שאין** בל אלו עובי דיער - בתנודמא שי שהיה משה תמיד על זה: אי אפשר שלא ישרף העין ואמר לו דמקום: כך דרכי באש של מעלה: אש אוכלת אש, ואינו מכלה, כדכתיב: "והסנה
37 יאכלו אוכל" (שמות ג).

1 החמא קרייה עין - אף כשהוא מצופה, שלחנו מכפר עליו - בהבנסת אורחין. הכי
2 גרסינן, מזבח הנחשת דכתיב "מזבח אדמה" - הכתוב קרא אדמה למזבח שמעלין עליו
3 העלות והשלמים, ודיעו מזבח הנחשת, אדרכת משום דמצופין ניהו נפמא - דאי לאו
4 מצופה, יש להם לטורח משום בלי עין העשוי לנחת, מאי דיערך - דילפת טמא
5 מדקרינהו אדמה, הא לאו הכי - טמאין, אף על
6 גב דעשוין לנחה, מפני שהן מצופין - ובעי
7 למישר שהציפור מבטל, והו ליה ככלי מתכות.
8 מביבא בפי' ציפורין לגבייהו - דרחמנא קרא עין
9 לכולהו, ובלאו האי קרי' נמי לא מקבלי טמאה,
10 סלמנדרא - חיה הנבראת מן האור, כשבערין
11 אש במקום אחד שבע שנים תמיד בלי הפסק,
12 בעובי דיער והו - דבר מועט, לא חסר וזהב,
13 נדעשה בו נס.

1 **ד'ר'חמנא קרייה עין, דכתיב: "המזבח עין שלש אמות**
2 **גבוה וארכו שתיים אמות ומקצועותיו לו וארכו**
3 **וקורותיו עין ודברו אלי זה השלוח אשר לפני ה'".**
4 **פתח במזבח וסיים בשלוח, רבי יוחנן וריש לקיש**
5 **דאמרי תרויהו: זמן שבות המקדש קיים מזבח מכפר**
6 **על אדם, עכשיו - שלחנו של אדם מכפר עליו, כל**
7 **הפלים שבמקדש יש להם שניים כי", מזבח הנחשת**
8 **דכתיב: "מזבח אדמה תעשה לי" מזבח הזהב -**
9 **דכתיב: "המנורה והמזבחות" איתקוש מזבחות זה**
10 **לוה, ו'חכמים אומרים מפני שהן מצופין". אדרבה,**

11 **כיון דמצופין ניהו מיפמאוי אימא: וחכמים ממומאין מפני שהן מצופין, ואיבעית אימא: רבנן**
12 **לרבי אליעזר קאמרי: מאי דעתיה, משום דמצופין - מיבטל כטיל צפויין גבייהו, אמר רבי**
13 **אבהו אמר רבי אלעזר: תלמודי חכמים אין אור של ניהבם שולמת בהן, קל וחומר מסלמנדרא;**
14 **וכהו סלמנדרא שולמת אש היא - הפך מדמה אין אור שולמת בו, תלמודי חכמים, שכל**
15 **גופן אש, דכתיב: "הלא כה דברי כאש נאם ה'" - על אחת כמה וכמה. אמר ריש לקיש:**
16 **אין אור של ניהבם שולמת בפושעי ישראל, קל וחומר ממזבח הזהב; מה מזבח הזהב שאין**
17 **עליו אלא בעובי דיער והב, כמה שנים אין האור שולמת בו, פושעי ישראל שמלאין מצות**
18 **קרפוא, דכתיב: "כפלה הרפוא קרפוא", אל תקרי "קתה" אלא רבנן שקבד - על אחת כמה**
19 **וכמה.**

11 **כיון דמצופין ניהו מיפמאוי אימא: וחכמים ממומאין מפני שהן מצופין, ואיבעית אימא: רבנן**
12 **לרבי אליעזר קאמרי: מאי דעתיה, משום דמצופין - מיבטל כטיל צפויין גבייהו, אמר רבי**
13 **אבהו אמר רבי אלעזר: תלמודי חכמים אין אור של ניהבם שולמת בהן, קל וחומר מסלמנדרא;**
14 **וכהו סלמנדרא שולמת אש היא - הפך מדמה אין אור שולמת בו, תלמודי חכמים, שכל**
15 **גופן אש, דכתיב: "הלא כה דברי כאש נאם ה'" - על אחת כמה וכמה. אמר ריש לקיש:**
16 **אין אור של ניהבם שולמת בפושעי ישראל, קל וחומר ממזבח הזהב; מה מזבח הזהב שאין**
17 **עליו אלא בעובי דיער והב, כמה שנים אין האור שולמת בו, פושעי ישראל שמלאין מצות**
18 **קרפוא, דכתיב: "כפלה הרפוא קרפוא", אל תקרי "קתה" אלא רבנן שקבד - על אחת כמה**
19 **וכמה.**

11 **כיון דמצופין ניהו מיפמאוי אימא: וחכמים ממומאין מפני שהן מצופין, ואיבעית אימא: רבנן**
12 **לרבי אליעזר קאמרי: מאי דעתיה, משום דמצופין - מיבטל כטיל צפויין גבייהו, אמר רבי**
13 **אבהו אמר רבי אלעזר: תלמודי חכמים אין אור של ניהבם שולמת בהן, קל וחומר מסלמנדרא;**
14 **וכהו סלמנדרא שולמת אש היא - הפך מדמה אין אור שולמת בו, תלמודי חכמים, שכל**
15 **גופן אש, דכתיב: "הלא כה דברי כאש נאם ה'" - על אחת כמה וכמה. אמר ריש לקיש:**
16 **אין אור של ניהבם שולמת בפושעי ישראל, קל וחומר ממזבח הזהב; מה מזבח הזהב שאין**
17 **עליו אלא בעובי דיער והב, כמה שנים אין האור שולמת בו, פושעי ישראל שמלאין מצות**
18 **קרפוא, דכתיב: "כפלה הרפוא קרפוא", אל תקרי "קתה" אלא רבנן שקבד - על אחת כמה**
19 **וכמה.**

11 **כיון דמצופין ניהו מיפמאוי אימא: וחכמים ממומאין מפני שהן מצופין, ואיבעית אימא: רבנן**
12 **לרבי אליעזר קאמרי: מאי דעתיה, משום דמצופין - מיבטל כטיל צפויין גבייהו, אמר רבי**
13 **אבהו אמר רבי אלעזר: תלמודי חכמים אין אור של ניהבם שולמת בהן, קל וחומר מסלמנדרא;**
14 **וכהו סלמנדרא שולמת אש היא - הפך מדמה אין אור שולמת בו, תלמודי חכמים, שכל**
15 **גופן אש, דכתיב: "הלא כה דברי כאש נאם ה'" - על אחת כמה וכמה. אמר ריש לקיש:**
16 **אין אור של ניהבם שולמת בפושעי ישראל, קל וחומר ממזבח הזהב; מה מזבח הזהב שאין**
17 **עליו אלא בעובי דיער והב, כמה שנים אין האור שולמת בו, פושעי ישראל שמלאין מצות**
18 **קרפוא, דכתיב: "כפלה הרפוא קרפוא", אל תקרי "קתה" אלא רבנן שקבד - על אחת כמה**
19 **וכמה.**

הדרן עלך חומר בקודש וסליקא לה מסכת חגיגה

הבוחות (ומבשקי ליה) עלותיה, כדאמר בריש עושין פסין (עירובין יז.א) - וכי אמרינן בסוף "החבי" (בבא מציעא נח.ב) חלד יורדין חוץ משלשה - לאו בניהבם מידרי, אלא במקום
אחר לידון, חן יורדין, ואף הנידון - לאחר שנים עשר חדש עולין, ואין נידונין יותר משנה תמימה.

שאין בל אלו עובי דיער - בתנודמא שי שהיה משה תמיד על זה: אי אפשר שלא ישרף העין ואמר לו דמקום: כך דרכי באש של מעלה: אש אוכלת אש, ואינו מכלה, כדכתיב: "והסנה
יאכלו אוכל" (שמות ג).

הדרן עלך חומר בקודש וסליקא לה מסכת חגיגה

1 ושנמא אילנית – דאילנות קרש טעה הן, ולא היתה אשת אחיו, והתנה: 2 ודמיתין (יבמות סא,ב). קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבבין בו, קטנה – שנא 3 התנא אילנות. ומאי הליתיהם מהם נפקין, דאם אינה אילנית – שפיר מיבב, ואם 4 היא אילנית – נמי שרי, ולא היתה אשת אחיו! ואומר רבנו תם: ודהיא בקבלה עליה.

5 והוא גמא בשני בריש בן שורר (הררין) 6 ט"ג, הרב רבנו אברהם ממרבורגיהל חרץ; 7 בנמצאת אילנית בחיה אחי הקפיד. אבל לאחד 8 מיתה, ולמה לא היה קיים – לא היה מקפיד. 9 ולא נהייה, דבהדיא קתני בתוספתא (פרק א), 10 נמצאו אילנות. בן בדיה הבעל בן לאחר מיתה 11 – צרוחין מותרות. ובנראה אפשי בערות ה' 12 למאן דשרי בת אילנית אפילו בחידי בה. 13 מאי חדוש השמיני בתוספתא בן מדיין בן 14 ארז מיתה. אם התמר, דהבא משמע דאילנות 15 לאי עמי ולא אפילו מרובין, דאי בעיא – היתה 16 ערחה חולצת אלא מתיבבמת. בהרנן במתניתין: בן 17 שיכולה למאן ולא מיאנה בו. ובתבנות פסק 18 "אלמנה" (q.p.) תנן: המנאנת השניה והאילנית 19 אין להם כתובה, משמע: היא גיטא – בעיא 20 דהכי דיקת בדמירי' (כתובות ג"א). ויש לומר: 21 דהרנן קטן האני קישבא שטום ולא מצי לקבט 22 ארזן עריבין עז משום שנה דקתי בהדיה. 23 תרע, דעל כרחין מנאנת לא בעיא גיטא. אי נמי 24 "בדמירי' לא דיקת בלא אלא מתיבבמת קתני 25 אינה מקודשת ובסיפא – תנא שלא בכתובה 26 היא דהרנן ביהשולח (נישין מ"ג). והמריא אשתו 27 משום אילנית לא יחיד. ומפרש משום קלילא, 28 דשנא תשט לארז היתה לה בניס דאימר בו, 29 ובנאנא נטו בטל ונדה מהמריא. ובתוספתא גיטא 30 ואומר רבנן צריבין דהרנן – במוריה משום ספק 31 אילנות שאי תשיבסין נביריה' פתי. תרע, דקתני 32 סיפא שנאת לארז הדין לה בניס, ואילו דהאי 33 אילנית – אין לה פוסאה, ובריה' (יבמות 34 ע"ג.) פליגי רב עקיבא ורבי אליעזר במסירי מנה.

35 אם חולצין וחולצין לאשהו, שיש לו רפואה, ובאילנות לא אשכחן דפליגי, אף על גב 36 ברקיעה של תנאי ובנאן סתם איבא למאן דארזי בדמירי' (כתובות ע"ב.) דבעיא נט 37 אילנית – אין לה דוקא משום אילן, ומדולל, אלא מותר, כל שום אדם אן מותר. ואפילו 38 לאבי ומפרש טעמא משום דאין ארז בויעל בעילת ונת – היינו בשאר מומין, ומסיק 39 ארעתיה, וברעתו אפילו יודו בה מומין בעלם פקדושין. אבל אילנות, דלא שכיח – לא 40 מסיק ארעתיה, ומשום שום אילנות לא אתי בויעל לשם פקדושין.

41 אתה יכול לומר ששנא חשש – אם תאמר:משכחת לה מיאון בקודשי טעה, 42 דתנא דרבי ישמעאל: אפילו נהג מורכב על תכיפה – מנאנת והולכת לה! 43 ותיריך רבי יודנה בן נתן: דמתניתין איירי בקטנות. ועוד אמר רבינו יצחק: ברקודשי 44 טעה מצי למימר דאפילו מיאון איש צריכה, ולה מה מצי למתניו בסיפא כל שיכולה 45 למאן בו. ומנאנת דרבי ישמעאל לאו דוקא, דאפילו לא מיאנה – לאו אשתו היא, ואם 46 אשתו היא – טרחה מותרת. מיהו, פריך "כל שמיני" (מדה נ"א) במיתב דברקודשי קטנת 47 (נמי) איירי בה. ורבי ישמעאל, גבי בת שרי בשנאט אלא מתיבבמת דמירי' קטנת 48 מורכב על תכיפה, ורבהו בכיה בבית המדרש, ואמרה: דבר שאמר אותו עריק יישל בו 49 ורעה ונתנו מורה. עד עמי נהג בתב מנאנת – עד שנהיה שני שריות. ומשום רבי ישמעאל 50 קאמר דנגנא, דליבא משיבא דרבי יודנה נגנא. דאמה עד שנת השחי' על ולתבן 51 את מודה רבי יודנה בנבעלת, דיאנה יכולה למאן, הוא ופריך בפרק 'נשואין על 52 הדאסיה' (יבמות q.p.) ומנאנת מי קא ליהדה מושדי בקודשי טעה רבי ישמעאל, את 53 דשביק פקודשי קטנת דאיירי בהו – לאו משום דרבי ישמעאל בקודשי קטנת, 54 אלא משום דהדיא טוירא אילבא דשמואל, ונשואל לא סבר לה רבי ישמעאל בנשואל 55 קטנת, כדמוכח בפרק 'מי שמה' (בבא בתרא ק"ג.) אבל בקודשי טעה – סבר כותיה, 56 כדאמר ב"בדמירי' (כתובות ע"א.) קודש על תנאי ובעלה – אינה צריכה הימנו נט 57 הייתי רבי ישמעאל, אפילו גבי רבי ישמעאל, אתה דקאמר בננא (ט"א.) 58 בלפונא לא קמירי' – היינו דוקא אמנאנא חומש עשרה נשים. **לרבתי**

59 היה למיתני כלתו בת ומותר, ודבל קתני וליבא מיתני אלא בת לחודיה. **בתו** 60 מי עריות אשה ובתה נפקא. ולא עמי נהג בתב אשתו. אם תאמר:הוריתו נפקא ריהא אן מותרין מן אהו, כדאמר לקמן בפרק ע"ב (ב"ב.) נט "אחרתך בין אבי (היא) אן בת 61 אמך" דגרין למכתב "אחרתך היא" לחייב על אחותו בת אביו ובת אמו, לומר שאין מותרין מן הדין! ואומר רבנו יצחק: דלא דמי, דהתם לא איירי קרא אלא באחותו שאנה 62 מן האב ותן האב. "דבת אבך או בת אבך" משמע מן האב שלא מן האם ותן האם שלא מן האב. וכדמפרש קרא בהרי"א 'מולדת בית או מולדת חרץ' (ויקרא) נט דמתרגמינן 62 ליה

1 **וְאֵשֶׁת אִחִיו שְׂלֵא תְהֵא בְעוֹלָמָא, וְכִלְתּוּ. הָרִי אֵלֹו** 2 **פּוֹמְרוֹת צְרוּתֵיהּ וְצוּתוֹ צְרוּתֵיהּ מִן הַחֲלִיצָה וְמִן** 3 **הַיִּיבּוּם עַד סוֹף הָעוֹלָם, וְכִלְתּוּ, אִם מִתּוֹ, אוּ מִיֵּאֲנָה,** 4 **אוּ תַתְּרֵשׁ, אוּ שֶׁמֶצְאָה אֵילִינִת - צְרוּתֵיהּ מוֹתְרוֹת. וְאִי** 5 **אִתָּה יוֹל אֵלֹו בְּחַמּוֹתוֹ וְכִאֵם חַמּוֹתוֹ וְכִאֵם** 6 **חַמּוֹ שֶׁמֶצְאָה אֵילִינִת אוּ שְׂמִיָּאָה. בְּיַצַד פּוֹמְרוֹת** 7 **צְרוּתֵיהּ? הִתָּה בְתוּ אוּ אֶת מְכַל הָעִרְוֹת הָאֵלֹו** 8 **נְשׂאוֹת לְאִחִיו, וְלוֹ אִשֶׁה אַחֶרְתָּ, וְמֵת - פֶּשֶׁם שֶׁבְתוֹ** 9 **פְּטוּרָה קִדְּ צִרְתָּה פְּטוּרָה. הֲלָתָה צִרְתָּ בְתוּ נְשׂאוֹת** 10 **לְאִחִיו הַשֵּׁנִי וְלוֹ אִשֶׁה אַחֶרְתָּ, וְמֵת - פֶּשֶׁם שֶׁצִּרְתָּ** 11 **בְּתוּ פְּטוּרָה קִדְּ צִרְתָּה מוֹתְרוֹת? אֵילִינִת הֵן מֵאֵה.** 12 **בְּיַצַד אֵם מִתּוֹ צְרוּתֵיהּ מוֹתְרוֹת? הִתָּה בְתוּ אוּ** 13 **אֶתָּה מְכַל הָעִרְוֹת הָאֵלֹו נְשׂאוֹת לְאִחִיו, וְלוֹ אִשֶׁה** 14 **אַחֶרְתָּ, מִתָּה בְתוּ אוּ תַתְּרֵשׁ, וְאַחַר קִדְּ מֵת אִחִיו** 15 **- צִרְתָּה מוֹתְרוֹת. וְכֵל הַיּוֹבֵלָה לְמֵאֵן וְלֹא מִיֵּאֲנָה -** 16 **צִרְתָּה חוֹלְצֵת וְלֹא מוֹתִיבֵמֶת. גְּמוּרָא מְקַדִּי, כּוֹלְדוֹ** 17 **מֵאֲחוֹת אִשֶׁה וְיִפְגֵּן, לִיתֵי אֲחוֹת אִשֶׁה בְּרִישָׁא! 18** 19 **וְכִי תִמְאָה תִמְאָה חוֹמְרֵי חוֹמְרֵי נֶקֶט, וְרִבִּי שֶׁמֶעֲנֵן** 20 **הָיָא, דְּאָמַר שְׂרִיפָה הַמּוּרָה - אִי הִכִּי, לִיתֵי חַמּוֹתוֹ** 21 **בְּרִישָׁא, דְּעִירָךְ שְׂרִיפָה בְּחַמּוֹתוֹ תִּתְּכֹאֵוּ עוֹד; בְּתַר** 22 **מַחְוֹת לִיתֵי נֶקֶט, דְּבַתְּרָה שְׂרִיפָה סְקִילָה מוֹתְרוֹת!** 23 **אֶתָּה, בְּתוּ, בֵּין דְּרֵיתָּא מוֹרִישָׁא - הִכִּיבָא אֵילִינִת** 24 **מִתּוֹ**

1 יתומה קטנה, כדמפרש לקמן בפרק 'בית שמאי'. כשם שבתי פטורה – שריי אסורה לו, 2 ואם אין את אלא אהו – כך צרתה פטורה. ברילי' בגמרא. חולצת ביתא ובתא 3 לאחי השני – ודכתיב שם את אהו ששתיהן מותרות לו – אנת פטורה, שרדיי שני כאן 4 מצות יבום, ומתיבבמת הארת והשניה פטורה, דכתביב 'את בית אחיו' (בריים כז) – בית 5 אחו הוא בונה, אלא שתיים, ואם ייבם אחדת את צרת בתו, ולו אשה אחרת, תמת כלא 6 בניס, וחורו ונפלו לפני. כשם שצרת בתו פטורה – שנאסרה עליו משעת נישואו של 7 דראשין, שנפלה עם בתו לפניו, ופטורה בתו הימנו, ודרי עליו כבאשת אח שריו לו 8 בניס, ואסורה לו עלמות. כך צרת צרתה – אשת אחיו השני הארת פטורה, שו 9 פטורתה, וטעמא ליה בגמרא מילצירו' (ויקרא יח) שצרת ערה פוטרת צרתה. ואפילו 10 הם טמא – אחוים, והלכה צרת צרתה של בתו ותיבבמת לאחיו השלישי, ולו אשה 11 אחרת, ונת כלא בניס – שתיקה נאסרת על זה. וכן לעולם. צרתה פוטרת – להתיבב 12 לו, שררי שבעת זיקת יבום אינה צרתה. וכל היבולה למאן – כגון שרעיה קטנה 13 ויבולה למאן ולא מיאנה, ומת אחיו – הואיל וקרדישהי אינה אלא מדרבנן, וזיקת 14 נפלתה מדרבנן, אינה פוטרת צרתה מן החליצה. ולהתיבב אסורה, כדמפרש טעמא 15 בגמרא שראית צרת ערה. **כדי שולחן** – עייתה, מן שפתותיו לא הייבום. 16 **מנאות אשה יליפנין** – לקמן בשעמטין, ורבי יוחנן חיא – דאמר ברי' ארבע מיתות' 17 (סנהדרין ט"ג.) שריפה חמורה, ולדבי תנא ירישא בת ובת בתו, כולדה עד אם חמי 18 בשריפה. במחוטו בתים – זאישי אשר קיבא את אשה ואת אמה וזה איש אשר שרפ' 19 (ויקרא כ.) בלתי בקבלה – בפרק 'ארבע מיתות' (סנהדרין ג"א.) וכל אשר ערית 20 דמתניתין אינן בלתי בתו דין אלא בבתו, בין ארבע מיתות – לראיט רבי, חביבא 21 ליה לתנא, ואקדמה ברישא, ולקמן מפרשי לה.

1 בלחלו 2 היה צריכה מיתות כלתו בת ומותר, ודבל קתני וליבא מיתני אלא בת לחודיה. **בתו** 3 מי עריות אשה ובתה נפקא. ולא עמי נהג בתב אשתו. אם תאמר:הוריתו נפקא ריהא אן מותרין מן אהו, כדאמר לקמן בפרק ע"ב (ב"ב.) נט "אחרתך בין אבי (היא) אן בת 4 אמך" דגרין למכתב "אחרתך היא" לחייב על אחותו בת אביו ובת אמו, לומר שאין מותרין מן הדין! ואומר רבנו יצחק: דלא דמי, דהתם לא איירי קרא אלא באחותו שאנה 5 מן האב ותן האב. "דבת אבך או בת אבך" משמע מן האב שלא מן האם ותן האם שלא מן האב. וכדמפרש קרא בהרי"א 'מולדת בית או מולדת חרץ' (ויקרא) נט דמתרגמינן 62 ליה

1 ואשת אחיו שלא היה בעולמו – כגון ראובן שמת בלא בניס, ועליו לא אח לאחר מיתה 2 ושמו לוי, ועמד שמעון וייבם אשתו, ולו אשה אחרת, ומת בלא בניס, ונפלו שתיקה לפני 3 לוי – שתיקה פטורת. לפי שאשת ראובן שנשאת לשמעון אסורה ללוי ועשה כרת עליה, 4 לפי שאשת אבא כברה, כשאר עריות שפברשה, דכתביב בבבולזה: "כי לא אשר ישעא מבל 5 באשת אחו שיש לה בניס. ואפילו ועבשי, 6 בשמת בלא בניס – שריה רחמנא. ואשת אחיו 7 שלא היה בעולמו, שמת קודם לידתו – לא 8 ירש, ודכתביב 'כי ישעא אחים יחידו' – 9 שדיתה להם ישיבה אחת בעולם, והלכה, 10 משמת ראובן נאסרה על לוי איסור עלם 11 באשת אח שיש לה בניס. ואפילו ועבשי, 12 שנפלה לפניו מכח נשואי אחיו שמעון שהיה 13 בעולמו – אסורה לו בשביל ראובן, וכשם 14 שהיה אסורה לו – כך צרתה, אלא שעמען 15 האחרת, אסורה, דילפינן קתני על כל העריות 16 העומדות עליו כברת שנפלו לפניו ליבום עם 17 צרוחין שתיקה פטורת, ואם נשאן ענוש 18 כרת, ששארין שפטין הכתוב עומדות עליו 19 באיסור אשת אח שיש לה בניס. וכלתי – שמת 20 בניס ונשא אחיו כלתו, אסורה לו לעולם, ואפילו 21 לאחר מיתת בנו. וכלתי שבתי – שמתה בתו 22 קודם לאחיו או מיאנה. והיכי משכחת לה מאן 23 שכתב, ודרי אחי קיים, ואן קמיא אלא בתיהמה 24 במחלו, על כגון שאבתא השקה לא לאה, 25 ותגמרשה כשדאי קטנה, חושב אין לאביה רשות 26 בה, והלכה נשאת לאחיו בעודה קטנה, וצאה 27 במיאין, ובפרק 'בית שמאי' (יבמות ט"א.) קרי 28 לה יתומה בחיי האב. ואם נתגרשה מאחיו, או 29 מיאנה באחיו, או נמצאת אילנית, ששקדו מקח 30 טעוה ולא הויא אשת אחיו, וכשמת אחיו חרי 31 הדא כמא שאניו אשתו, ומתיבבמת צרתה, ויו אש 32 אחת יכול לומר כי – שכב לידו מאחר קודם 33 שנשא לאחיו, הלכה לא אילנית היא. ומאן 34 נמי ליבא, שרדו ונדולתו קן, ואן מנאנת אלא 35 יתומה קטנה, כדמפרש לקמן בפרק 'בית שמאי'. כשם שבתי פטורה – שריי אסורה לו, 36 ואם אין את אלא אהו – כך צרתה פטורה. ברילי' בגמרא. חולצת ביתא ובתא 37 לאחי השני – ודכתיב שם את אהו ששתיהן מותרות לו – אנת פטורה, שרדיי שני כאן 38 מצות יבום, ומתיבבמת הארת והשניה פטורה, דכתביב 'את בית אחיו' (בריים כז) – בית 39 אחו הוא בונה, אלא שתיים, ואם ייבם אחדת את צרת בתו, ולו אשה אחרת, תמת כלא 40 בניס, וחורו ונפלו לפני. כשם שצרת בתו פטורה – שנאסרה עליו משעת נישואו של 41 דראשין, שנפלה עם בתו לפניו, ופטורה בתו הימנו, ודרי עליו כבאשת אח שריו לו 42 בניס, ואסורה לו עלמות. כך צרת צרתה – אשת אחיו השני הארת פטורה, שו 43 פטורתה, וטעמא ליה בגמרא מילצירו' (ויקרא יח) שצרת ערה פוטרת צרתה. ואפילו 44 הם טמא – אחוים, והלכה צרת צרתה של בתו ותיבבמת לאחיו השלישי, ולו אשה 45 אחרת, ונת כלא בניס – שתיקה נאסרת על זה. וכן לעולם. צרתה פוטרת – להתיבב 46 לו, שררי שבעת זיקת יבום אינה צרתה. וכל היבולה למאן – כגון שרעיה קטנה 47 ויבולה למאן ולא מיאנה, ומת אחיו – הואיל וקרדישהי אינה אלא מדרבנן, וזיקת 48 נפלתה מדרבנן, אינה פוטרת צרתה מן החליצה. ולהתיבב אסורה, כדמפרש טעמא 49 בגמרא שראית צרת ערה. **כדי שולחן** – עייתה, מן שפתותיו לא הייבום. 50 **מנאות אשה יליפנין** – לקמן בשעמטין, ורבי יוחנן חיא – דאמר ברי' ארבע מיתות' 51 (סנהדרין ט"ג.) שריפה חמורה, ולדבי תנא ירישא בת ובת בתו, כולדה עד אם חמי 52 בשריפה. במחוטו בתים – זאישי אשר קיבא את אשה ואת אמה וזה איש אשר שרפ' 53 (ויקרא כ.) בלתי בקבלה – בפרק 'ארבע מיתות' (סנהדרין ג"א.) וכל אשר ערית 54 דמתניתין אינן בלתי בתו דין אלא בבתו, בין ארבע מיתות – לראיט רבי, חביבא 55 ליה לתנא, ואקדמה ברישא, ולקמן מפרשי לה.

1 בלחלו 2 היה צריכה מיתות כלתו בת ומותר, ודבל קתני וליבא מיתני אלא בת לחודיה. **בתו** 3 מי עריות אשה ובתה נפקא. ולא עמי נהג בתב אשתו. אם תאמר:הוריתו נפקא ריהא אן מותרין מן אהו, כדאמר לקמן בפרק ע"ב (ב"ב.) נט "אחרתך בין אבי (היא) אן בת 4 אמך" דגרין למכתב "אחרתך היא" לחייב על אחותו בת אביו ובת אמו, לומר שאין מותרין מן הדין! ואומר רבנו יצחק: דלא דמי, דהתם לא איירי קרא אלא באחותו שאנה 5 מן האב ותן האב. "דבת אבך או בת אבך" משמע מן האב שלא מן האם ותן האם שלא מן האב. וכדמפרש קרא בהרי"א 'מולדת בית או מולדת חרץ' (ויקרא) נט דמתרגמינן 62 ליה

יבמות. חמש עשרה נשים – פרק ראשון דף ג עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזילץ)" קצא רש"י

1 דילידא מן אבןן מן איתחא אחרתא אזן מן אבןן מן גבר אחראי. ואף על גב דרשיתין (יבמות)
 2 בגא(א) מלולת בית' וכו': וגי' בן שאמורים לאבין קיים, מן שאמורים לאבין דרעא – מכל מקום
 3 אף טרא דאבן יוצא מידי פטוהו. ואם היא בת עירום – מקל חומה וזאת ליתפא. אבל בכלל
 4 אשה ובתה וזה שפיר בת שהיא בת אשתו, כדאשכחן בפרק "ארבע מיתות" (סנהדרין גא).
 5 דאמו רובא אשת אביו. ויהיא בכלל אביו.

6 ובת אשתו, היכא דנבסח לחימה ולא נבעלה –
 7 גיטא לרבינו יצחק דרביה על בתה. אף על גב
 8 ד'עירות אשה ובתה לא תגלה' כתיב, דמשמע
 9 ביאה, דסברא הוא דאין תליי גביאה, דהא לא
 10 מיליבא על בת אנטוה, אלמא בקדושת תליא
 11 מילתא. ואין סברא לומר דברתייהו איתא מילתא,
 12 והא דלא מייחב על בת אנטוה, מובי שפיש
 13 בקנטורס – משום ד'אשה ובתה' כתיב, דמשמע
 14 לשון אשתו, מדלא כתיב 'אם ובת'. ומיהו, בהדיא
 15 בריש 'משאין על האהסוף' (פסחים פ"ג)
 16 התלמוד עטמא ארתינא: 'עירות' אשאר' כתיב
 17 דבר, כנשואין איכא שאר, באונסין – ליכא שאר.
 18 **דאמר**, רבא אמר ליב רב יצחק בר אבדימי –
 19 שי עירובין גר, משום דרב יצחק בר אבדימי היה
 20 רבו של רב, כדאמר בפרק 'לכל הבשר' ותיקין
 21 קיבא. איכא מנה דרתייהו לרב כתיב, אחי ליה
 22 לרב לכתב מתיקין רהו. ולא היה רבא בדימי, רביס
 23 שמת בר יודן ורבי גלור רבא. בפרק בריא דקדושת
 24 (ע"ג). ואמר רבנו תם: 'דעל ברוך רשיתין הכא
 25 שהיה בר מלוגיה דאבי, ואמר בפרק
 26 'דבשפך' (סנהדרין ע"א). מן אנטוה שובין
 27 אמר אביי, רב לחומה, על בת בתו עש – על בתו
 28 לא כל שקין רבא אמר רב יצחק בר אבדימי רה.
 29 ותיקין רבא אמר רב יצחק בר אבדימי רה.
 30 אשת אשתו שלא היה בעלמו – והוא
 31 **מקמי** אשת אשתו אמר אמאי, דהא מנייה קט
 32 דהוייהו לקוח לא קרוב בעינו אמר רב יצחק
 33 דקדושי. וכלתו שדיא אשת בנו קרובה מנייהו
 34 טפי. אבל אין לומר דוקא לגבי אשת אחיו שלא
 35 היה בעלמו כלתו קרובה טפי, לפי שלא היה
 36 בעלמו, אבל לגבי אשת אחיו אמאי – לא.
 37 דבאשת בנו אפילו דרא, כדאשכחן לענין ערות
 38 בבבא בריא (א"א). דאפילו אמר המשך באבא
 39 דאבא – כפיסא על דא חיו. 'על ברוך לענין ערות'
 40 אשת בנו קרובה טפי מאשת אח, שהבן כרביה
 41 דאבא הוא. דקחשיב חוב ובת בתו קרובי עצמו
 42 טפי מאחיות. **מאי** איריא דתנא פטוהו –
 43 אסורות חילתה קא מנייה –
 44 **אבל** מילתא חילתה קא מנייה –
 45 אסורות חילתה קא מנייה –
 46 לן – אף על גב דמסיפא שמתין דברייא לא בעיא לחילתה. דקחשיב ליה כפיסא על כבישלה לטמן
 47 כר – מכל מקום ניהא ליה נמי לאשמעינן ברישא נופיה. **כיון** דבמקום מצוה הוא
 48 דאסירה ערה – ואי היה הני אסורות היה משמע על שכן שלא במקום מצוה. כיון דאסור
 49 ערה מחמת ערוה קאתי, משום הכי קחשיב ברישא, דהשתא במקום מצוה איהו דאסור, משום
 50 דמכלילא קאי אסורות חילתה. **דמצינת** חילתה קדומה – השתא קחשיב חילתה וריחיה, והוא
 51 חילתה ברישא, משמע דחילתה קדומה. אבל אי לא היה הני אלא חילתה לחרוד – לא היה
 52 משמע מיד.

1 **למעוטי**
 2 דילידא מן אבןן מן איתחא אחרתא אזן מן אבןן מן גבר אחראי. ואף על גב דרשיתין (יבמות)
 3 בגא(א) מלולת בית' וכו': וגי' בן שאמורים לאבין קיים, מן שאמורים לאבין דרעא – מכל מקום
 4 אף טרא דאבן יוצא מידי פטוהו. ואם היא בת עירום – מקל חומה וזאת ליתפא. אבל בכלל
 5 אשה ובתה וזה שפיר בת שהיא בת אשתו, כדאשכחן בפרק "ארבע מיתות" (סנהדרין גא).
 6 דאמו רובא אשת אביו. ויהיא בכלל אביו.
 7 ובת אשתו, היכא דנבסח לחימה ולא נבעלה –
 8 גיטא לרבינו יצחק דרביה על בתה. אף על גב
 9 ד'עירות אשה ובתה לא תגלה' כתיב, דמשמע
 10 ביאה, דסברא הוא דאין תליי גביאה, דהא לא
 11 מיליבא על בת אנטוה, אלמא בקדושת תליא
 12 מילתא. ואין סברא לומר דברתייהו איתא מילתא,
 13 והא דלא מייחב על בת אנטוה, מובי שפיש
 14 בקנטורס – משום ד'אשה ובתה' כתיב, דמשמע
 15 לשון אשתו, מדלא כתיב 'אם ובת'. ומיהו, בהדיא
 16 בריש 'משאין על האהסוף' (פסחים פ"ג)
 17 התלמוד עטמא ארתינא: 'עירות' אשאר' כתיב
 18 דבר, כנשואין איכא שאר, באונסין – ליכא שאר.
 19 **דאמר**, רבא אמר ליב רב יצחק בר אבדימי –
 20 שי עירובין גר, משום דרב יצחק בר אבדימי היה
 21 רבו של רב, כדאמר בפרק 'לכל הבשר' ותיקין
 22 קיבא. איכא מנה דרתייהו לרב כתיב, אחי ליה
 23 לרב לכתב מתיקין רהו. ולא היה רבא בדימי, רביס
 24 שמת בר יודן ורבי גלור רבא. בפרק בריא דקדושת
 25 (ע"ג). ואמר רבנו תם: 'דעל ברוך רשיתין הכא
 26 שהיה בר מלוגיה דאבי, ואמר בפרק
 27 'דבשפך' (סנהדרין ע"א). מן אנטוה שובין
 28 אמר אביי, רב לחומה, על בת בתו עש – על בתו
 29 לא כל שקין רבא אמר רב יצחק בר אבדימי רה.
 30 ותיקין רבא אמר רב יצחק בר אבדימי רה.
 31 אשת אשתו שלא היה בעלמו – והוא
 32 **מקמי** אשת אשתו אמר אמאי, דהא מנייה קט
 33 דהוייהו לקוח לא קרוב בעינו אמר רב יצחק
 34 דקדושי. וכלתו שדיא אשת בנו קרובה מנייהו
 35 טפי. אבל אין לומר דוקא לגבי אשת אחיו שלא
 36 היה בעלמו כלתו קרובה טפי, לפי שלא היה
 37 בעלמו, אבל לגבי אשת אחיו אמאי – לא.
 38 דבאשת בנו אפילו דרא, כדאשכחן לענין ערות
 39 בבבא בריא (א"א). דאפילו אמר המשך באבא
 40 דאבא – כפיסא על דא חיו. 'על ברוך לענין ערות'
 41 אשת בנו קרובה טפי מאשת אח, שהבן כרביה
 42 דאבא הוא. דקחשיב חוב ובת בתו קרובי עצמו
 43 טפי מאחיות. **מאי** איריא דתנא פטוהו –
 44 אסורות חילתה קא מנייה –
 45 **אבל** מילתא חילתה קא מנייה –
 46 אסורות חילתה קא מנייה –
 47 לן – אף על גב דמסיפא שמתין דברייא לא בעיא לחילתה. דקחשיב ליה כפיסא על כבישלה לטמן
 48 כר – מכל מקום ניהא ליה נמי לאשמעינן ברישא נופיה. **כיון** דבמקום מצוה הוא
 49 דאסירה ערה – ואי היה הני אסורות היה משמע על שכן שלא במקום מצוה. כיון דאסור
 50 ערה מחמת ערוה קאתי, משום הכי קחשיב ברישא, דהשתא במקום מצוה איהו דאסור, משום
 51 דמכלילא קאי אסורות חילתה. **דמצינת** חילתה קדומה – השתא קחשיב חילתה וריחיה, והוא
 52 חילתה ברישא, משמע דחילתה קדומה. אבל אי לא היה הני אלא חילתה לחרוד – לא היה
 53 משמע מיד.

1 כוליה נמי – לענין פטור ייבום מדרשא אתיי, מאחת אשה. עיקר אשוריהו –
 2 שאמורים משום ערוה בכל מקום – בהדיא כתיב בזה. אבל בתו מאנטוה דאירי בה
 3 במתניתין, עיקר אסורה מדרשא איתא. **איתא** "הנה" "הנה" – לא אסורה איתא "הנה"
 4 "הנה" לשריפה. דבתו מכללה, וכן בת בתו בנה, ולפא מ'עירות אשה ובתה לא תגלה',
 5 ודרי בת מאנטוה בכלל בת אשתו.

6 מאנטוה – לא משתמעא, דכתיב 'עירות אשה'
 7 ולשון אשת – 'דעל ידי קדושתו משמע. ודלו
 8 דרמנא בתו בתו בתו בנו מאנטוה בואי קרא
 9 "ערות בת בנה או בת בתך", והבא לשון אשות
 10 לא כתיב. וכתבי בתו לא כתיב בתו – ואלפינן
 11 בניהה שרת וכתבי הובא בקרא דאנטה יכו'
 12 שרוך 'נה', וכתבי בקרא אחרתא דאשות
 13 "שראה 'נה', והיא אמה בתו בת בתו – אף כאן
 14 בתו כבת בתו. **איתא** "מה" "מה" – לשריפה
 15 כתיב הובא בבתי מאנטוה "מה" איה', וכתבי
 16 בשריפה "מה" היה הוא באש שרפה, מה דלוק'
 17 שריפה – אף כאן שריפה. ובתו מאנטוה דא
 18 לפינן מ'נה' "מה" מנת אשתו. ליתני אחות
 19 אשה לבפא – דכולה מינה לפינן לענין פטור
 20 ייבום. לקמן. **ליתני** בנא – וכן איתא (ארוחותא)
 21 ליתני לבסוף, וקחשיב כלתו לאחותו, לא היכי
 22 דתייתי אחות אשה לבסוף. קרובי קרובי – הך
 23 דקרובי ליה טפי קרובא. קרובי עצמו –
 24 ואין בכלול קרובת אשה, לפסא דריה
 25 דאשתו. ואף על גב דדוקן לא משום ערוה
 26 דריה אסורין ליה. לפיכך דריה – חמותה.
 27 ולמעלה דריה לא מניי למותני מיד, דהא אמו
 28 לא איתא ליה לייבום. שרתי אסורה לאחור
 29 נמבי משום אשת אביו. וגי' אחותו אחות אבי
 30 קרובי עצמו – טפי מכלתו. דכלתו לאו
 31 קרובה איתא. אבל מנת קדושי בנו באסרה עליו.
 32 וכוין הוא דליקדמה לבתו – מקמי אשת אחיו
 33 שלא היה בעלמו. **ולאו** משום קרובה אחיו
 34 **דאמר** – כלממה וכוין דקדושי נקט ואולי
 35 וכלתו ואשת אחיו שלא היה בעלמו ואשת
 36 אחיו אמאי – לא משום קרובה דריה הוא
 37 דאסורין ליה ברוך הוא ולעילוי מנת מקמי אשת
 38 אחיו שלא היה בעלמו. ומקמי אשת אחיו
 39 נממו נמי משום דכלתו חמירא טפי מנייהו.
 40 והוא ליה לנעקט דומרי, כיון דלא מניי לנעקט
 41 קרובי. **מאי** איריא קדושי פטוהו – דמשמע
 42 פטוהו תו, ואי בני – מיבם. ליתני אסורות –
 43 דהא דאי אסורות תו, מאחר שהיין אוקות
 44 לייבום וקיימי באשת אביו את. **הא** אביי
 45 אסירה – לייבום. וחילתה לא משתמעא
 46 מחבא. שאין אסור בחילתה. והוא אמאי
 47 מילתא חילתה על ברוך, שאין אשת אחי מכלל בניס נפטרת ללא חילתה. **מאי** קנדה
 48 וחלך על שייך לשון אסור בחילתה, אלא לשון פטור. **איתא** לא – שייך ולשון
 49 אסור, את דאי שייך, שאם אתה אומר חילתה – אתי למעט מתיבמת. כיון דבבסוף
 50 מצוה **יבום** הוא איתא – ערת הבת, וכדמשמע במתניתין, דמשפטרה הבתוב מוקת
 51 ייבום – שייך ליה אסורה את שיש לו בניס. **שלא** כפיסא מצוה שיש – כיון כברי
 52 שנעשה חתנו, ולו אשה איתא. ומת – מותרת אשתו לחמי. דהתן לקמן (ג"א) גבי שיש
 53 ערות חמורת מאלו, במתניתין. **פסוה** הני **תנא** פשויהו – דהא תנא אסורות – משמע
 54 שהבת אסורה עליו ליקח, וקל חומה' שלא במקום מצוה. אבל פטוהו – לא משתמע
 55 אסורא משום ערחה של בתו, אלא הבת פטורה מייבום. ואסורא שכבי עלה ממילא. דהויא ממילא אשת אח שיש לה בניס. ומשום אשת אח הוא דמיתרס – שלא במקום מצוה
 56 דליכא אשת אשת אחוה. **וליתני** מן חייבום לחודיה – דהא עיקר מצוה היא. וחילתה ממילא משתמע. **הוא** אביי מילין חילתה – שלא דלפקיע מצוה ייבום. אבל ייבום
 57 לא משום ערוה הבתוב ד'לחרוד'. אף כמשעלן כן מתניתין, הואיל נופיהו דכל השלח ליקח ייבום עולה ליקח חילתה. אבל ייבום עולה ליקח חילתה
 58 ליקח ייבום – פטורה מן חילתה. וכל דיכא דאמרין חילתה ולא מתיבמת – משום ספקא איהו. ויתני 'ייבום ברישא' – דהוא עיקר. דהא כתיב 'אם לא יחפץ האיש לקחת חילתה'
 59 (דברים יב) והא אם יצפן לייבום – מיבם, אלמא: מצוה ייבום ברישא. **אבא** שאלו הוא – בפרק 'חולצין' (יבמות ל"ב). אבא שאלו אמר: הכנס יבמור לישונו יו ולשום אשות –
 60 באילו פוגע בערהו. וקרוב בעיני להיות חולד נמור. **מיבא** דרישא – דמשמע חמש עשרה ותו לא. **מיבא** דרישא – דרי אלו פטורה, דמשמע אלו ותו לא.

1 כוליה נמי – לענין פטור ייבום מדרשא אתיי, מאחת אשה. עיקר אשוריהו –
 2 שאמורים משום ערוה בכל מקום – בהדיא כתיב בזה. אבל בתו מאנטוה דאירי בה
 3 במתניתין, עיקר אסורה מדרשא איתא. **איתא** "הנה" "הנה" – לא אסורה איתא "הנה"
 4 "הנה" לשריפה. דבתו מכללה, וכן בת בתו בנה, ולפא מ'עירות אשה ובתה לא תגלה',
 5 ודרי בת מאנטוה בכלל בת אשתו.
 6 מאנטוה – לא משתמעא, דכתיב 'עירות אשה'
 7 ולשון אשת – 'דעל ידי קדושתו משמע. ודלו
 8 דרמנא בתו בתו בתו בנו מאנטוה בואי קרא
 9 "ערות בת בנה או בת בתך", והבא לשון אשות
 10 לא כתיב. וכתבי בתו לא כתיב בתו – ואלפינן
 11 בניהה שרת וכתבי הובא בקרא דאנטה יכו'
 12 שרוך 'נה', וכתבי בקרא אחרתא דאשות
 13 "שראה 'נה', והיא אמה בתו בת בתו – אף כאן
 14 בתו כבת בתו. **איתא** "מה" "מה" – לשריפה
 15 כתיב הובא בבתי מאנטוה "מה" איה', וכתבי
 16 בשריפה "מה" היה הוא באש שרפה, מה דלוק'
 17 שריפה – אף כאן שריפה. ובתו מאנטוה דא
 18 לפינן מ'נה' "מה" מנת אשתו. ליתני אחות
 19 אשה לבפא – דכולה מינה לפינן לענין פטור
 20 ייבום. לקמן. **ליתני** בנא – וכן איתא (ארוחותא)
 21 ליתני לבסוף, וקחשיב כלתו לאחותו, לא היכי
 22 דתייתי אחות אשה לבסוף. קרובי קרובי – הך
 23 דקרובי ליה טפי קרובא. קרובי עצמו –
 24 ואין בכלול קרובת אשה, לפסא דריה
 25 דאשתו. ואף על גב דדוקן לא משום ערוה
 26 דריה אסורין ליה. לפיכך דריה – חמותה.
 27 ולמעלה דריה לא מניי למותני מיד, דהא אמו
 28 לא איתא ליה לייבום. שרתי אסורה לאחור
 29 נמבי משום אשת אביו. וגי' אחותו אחות אבי
 30 קרובי עצמו – טפי מכלתו. דכלתו לאו
 31 קרובה איתא. אבל מנת קדושי בנו באסרה עליו.
 32 וכוין הוא דליקדמה לבתו – מקמי אשת אחיו
 33 שלא היה בעלמו. **ולאו** משום קרובה אחיו
 34 **דאמר** – כלממה וכוין דקדושי נקט ואולי
 35 וכלתו ואשת אחיו שלא היה בעלמו ואשת
 36 אחיו אמאי – לא משום קרובה דריה הוא
 37 דאסורין ליה ברוך הוא ולעילוי מנת מקמי אשת
 38 אחיו שלא היה בעלמו. ומקמי אשת אחיו
 39 נממו נמי משום דכלתו חמירא טפי מנייהו.
 40 והוא ליה לנעקט דומרי, כיון דלא מניי לנעקט
 41 קרובי. **מאי** איריא קדושי פטוהו – דמשמע
 42 פטוהו תו, ואי בני – מיבם. ליתני אסורות –
 43 דהא דאי אסורות תו, מאחר שהיין אוקות
 44 לייבום וקיימי באשת אביו את. **הא** אביי
 45 אסירה – לייבום. וחילתה לא משתמעא
 46 מחבא. שאין אסור בחילתה. והוא אמאי
 47 מילתא חילתה על ברוך, שאין אשת אחי מכלל בניס נפטרת ללא חילתה. **מאי** קנדה
 48 וחלך על שייך לשון אסור בחילתה, אלא לשון פטור. **איתא** לא – שייך ולשון
 49 אסור, את דאי שייך, שאם אתה אומר חילתה – אתי למעט מתיבמת. כיון דבבסוף
 50 מצוה **יבום** הוא איתא – ערת הבת, וכדמשמע במתניתין, דמשפטרה הבתוב מוקת
 51 ייבום – שייך ליה אסורה את שיש לו בניס. **שלא** כפיסא מצוה שיש – כיון כברי
 52 שנעשה חתנו, ולו אשה איתא. ומת – מותרת אשתו לחמי. דהתן לקמן (ג"א) גבי שיש
 53 ערות חמורת מאלו, במתניתין. **פסוה** הני **תנא** פשויהו – דהא תנא אסורות – משמע
 54 שהבת אסורה עליו ליקח, וקל חומה' שלא במקום מצוה. אבל פטוהו – לא משתמע
 55 אסורא משום ערחה של בתו, אלא הבת פטורה מייבום. ואסורא שכבי עלה ממילא. דהויא ממילא אשת אח שיש לה בניס. ומשום אשת אח הוא דמיתרס – שלא במקום מצוה
 56 דליכא אשת אשת אחוה. **וליתני** מן חייבום לחודיה – דהא עיקר מצוה היא. וחילתה ממילא משתמע. **הוא** אביי מילין חילתה – שלא דלפקיע מצוה ייבום. אבל ייבום
 57 לא משום ערוה הבתוב ד'לחרוד'. אף כמשעלן כן מתניתין, הואיל נופיהו דכל השלח ליקח ייבום עולה ליקח חילתה. אבל ייבום עולה ליקח חילתה
 58 ליקח ייבום – פטורה מן חילתה. וכל דיכא דאמרין חילתה ולא מתיבמת – משום ספקא איהו. ויתני 'ייבום ברישא' – דהוא עיקר. דהא כתיב 'אם לא יחפץ האיש לקחת חילתה'
 59 (דברים יב) והא אם יצפן לייבום – מיבם, אלמא: מצוה ייבום ברישא. **אבא** שאלו הוא – בפרק 'חולצין' (יבמות ל"ב). אבא שאלו אמר: הכנס יבמור לישונו יו ולשום אשות –
 60 באילו פוגע בערהו. וקרוב בעיני להיות חולד נמור. **מיבא** דרישא – דמשמע חמש עשרה ותו לא. **מיבא** דרישא – דרי אלו פטורה, דמשמע אלו ותו לא.

1 לא תלבש שעמנו – רש"י: ליה גידולים תעשה לך, ודרשנין סמוכין, ושרתין כלאים
2 בעיניה – אלמא אתי עשה ורדי לא תעשה. שאין חוספין – אין [סותמין] טענתיה
3 לכוף להתייבם לו, אלא כופין אותו וחולץ – חוספין – ליטשא דקרא קא נקט, דליף לה
4 מלא תחוסם, וספוך לוי כו' – אלמא: ודרשנין סמוכין, וובי כלאים בעיניה נמי ודרשנין.
5 במשנה תורה דריש – והיא סמוכיה בדלאים
6 בעיניה – במשנה תורה הוא, ודרשנין. ספוכו
7 ענין לו – ענין הפרשה, סמוכה פרשת מכות
8 אצל שוכב עם בתוהו, דבי רבי תנביא,
9 במשנה לא תחיה – בספר "זולתה שנות", מה
10 שוכב עם בתוהו במקילה – רבתיב באשה
11 והרבעת לבתוהו זמיהם בה, וכל זמיהם בה
12 במקילה היא, דגומרין (סנהדרין בגא) מאוב
13 ודרשנין רבתיב בתו: זימנא אחיה זמיהם בה,
14 (והקרא ג.) ציצית חו – משנה, וזבחי אהיה שוהיא
15 מיתה תמורה מכולן, כבלל במשנה היו –
16 שגמרא: רבתיב איתיה – תקיש איתיה – שוה מודה
17 בתורה: לא לבר שיהו כבלל ורצא מן הכלל
18 ללמד – לא ללמד על עצמו רבא, אלא ללמד
19 על הכלל בלוד יצא. שיש אדם אנוס אביו –
20 שלא נאסר עליו ועלמית אלא אשת אביו,
21 רבתיב (תקרא יתו) עריות איתיה,
22 ראשית משמע על ידי אשתו קדושתה, אנוס
23 ננו – לאו כלה הוא, דאין כלה אלא מקודשת
24 והואה לוחמה, רבתיב ורבנן אי חות ספוך
25 ליה כדקאמריה, והתא דלא ספוך ליה כשומרת
26 יבם בן – לא ספוך ליה רבתיב: לא יקח איש
27 אשת אביו בנות. וזמיה – זמיה מוח
28 למדרשיתו אחריו סמכותו, לבתיה דהמא
29 – להיא "לא יגלה פנים אביו" לגבי עריות –
30 לא לטפיה לאוי גבי אשת אבא קאתי.
לאמרי
22 ולא יגלה פנים אביו" כגון שראה אביו ולא יגלה, ומפאה כדבאנוסה פתיב – מעוליה דקרא,
23 רבתיב: "נתן האיש השוכב עמה לאביו הנערה המשיש כסף" וספוך ליה "לא יקח איש וגו'".
24 ורבנן: אי תהו ספוך ליה – כדקאמריה, השתא דלא ספוך ליה רבתיב "לא יקח איש את
25 אשת אביו" בתנים – בשומרת יבם הפתיב מרבה, ולעבוד עליה בשני לאוין, ובמשנה תורה
26 מאי סמקא ודרשניש איבעית אימא משום דמכות, ואיבעית אימא משום דמפוגי. איבעית
27 אימא משום דמוכח – דאם כן, לבתיה רחמנא גבי עריות, ואיבעית אימא משום דמפוגי,
28 דאם כן, לבתיה רחמנא "לא יקח איש את אשת אביו", "לא יגלה פנים אביו" למה ליה?
שמע

רבא הכי נמי לרבנן רבי ישמעאל ברבי יוחנן: ודריש ברפא תרובתיה דרבי יהודה
44 סבר רבציית מנות עשה שלא חזון גרמא מרובה בתלה למרותא דאניש ביתיה, ומנאי דלמא אף על גב דסבר דחיי חזון גרמא – מחייב נשים מסמכוין ויש לומר: דעריפא מינה משני
45 לאי רתם, מיהו, קשה למאן דפטר נשים בעיניה – הנה ליה למפטרותיה מכלאים, דאמר סוף פרק קמא דביצה (ד.ה.) כלאים למאי חזו? ומנא איבא שום
46 רביה וכל כלאים. וכו' – מפני שמענו ענין לכו כו' – הוא אמר: דלמא הוא הוא דריש סמוכים משום גיריה שם דרדיש רבי יוסי הגלילי ברפי "ארבע מיתות" (סנהדרין ד.ה.) ומנא
47 (מסמכוין) דריש מיהו חיל סמך? ובספיקו חזר, דאטו רבי עקיבא דרבה תוהו ובסקילה מראם ביהוה אמר "לא יחיה", מי נמא ליה רבי כרנן דריש סמוכים כלא מקמי אלא
48 איצטריך לך בדרך משום גיריה שיהו דרמקא מסמכוין ויש לומר: דהיא דבא דמילשא רבי יהודה, דקאמר "ובני משמכר, משמע ליה דריש סמוכים בעלמא, והא דריש רבי יהודה
49 סמוכים ברפי שני קדושין (א.ג.) דקני: ביול לא יחלוק בדיקוש קדשים אבל יחלוק בקדשים קלים, תלמוד לומר "איש באחיו חוק ליה אם על חודו וקאמר רתם: סיפרא אית, ורבי
50 יתרו: אבא במשך דרבה ור'ו מוסף על ענין ראשון ריש, רבתיב "זאת תורה מבחן השלמים", אי נמי: משום דמכח וכולא כתיב בפרשת ויקרא. אי נמי: משום דמחנה, דריש באחיו מיתו,
51 דהיה ליה למכתב "לכל בני ארץ תחיה" ותו לא, והא דקאמר במשנה תורה דריש חזו הדין בעלמא, אלא דבמשנה תורה קיה ליה דכולו מוכח או מופנה, ולא חש לכתבי אלא אחד מהם.
52 **וספוך** ליה "לא יקח איש את אשת אביו" – רבנן לא דריש, משום דאיש קיבץ פירשטא בין פירשטא אביו ליה. **אם** כן לבתיה יבם רישית – דאין על כל דריש איצטריך למכתבה, ו
53 דבא להקישא לילא באי מותר, ודבא דאין יהוה מותר, בין לרבי עקיבא בין לרבנן, ברפי "חולץ" (בבבא מט.ט.) **אם** כן סמכוין נהו, ודרשנין משום דמוכח או מופנה, ו
54 תאמר: גבי מכשפה נמי לדרוש רבי יהודה, דמוכח מילתא מודלא כתיב "כל שוכב עם בתוהו" גבי עריות, דאין זות לבתוהו. אי נמי: לא חשיב מוכח, כיון
55 שדלמא אבא במשך. ומיהו, למה למה ליה לומר: לא יגלה פנים אביו? וכו' – מדנקט על יגלה בלא ר"ו – משמע דאבוליה
56 קרא בעי למה ליה, וקשה, ומה מוכיח ליה לשומרת יבם, כדרביש יבם, ורבי יהודה בן רבן למה ליה, ומפרש דאבוי קא בעי למה ליה, דפשיטא ליה דאבוי קא.
57 אבל ל"א יגלה – מצי למישר דרדיש ליה לשומרת יבם כמו רבנן, ורבי יהודה בן רבן פירש: דשפיר גיס ל"א יגלה בלא ר"ו, ואבוליה קרא קביע למה ליה, דמשמע ליה לתלמוד לאו מוכח
58 ליה בשומרת יבם על אביו, כיון דבאלו היא איבא איסור יבמה לשוק איסור דותיה, ולא מוקמתי ליה בלאוי יתרה דיבא דאיבא למדרש, וברפי "שואן על האנסה" (בבבא מט.א.) אמרתי
59 נמי לרבנן כן איצטריך לשומרת יבם אלא לעבור עליה בשלשה לאוין.

1 כתיב ובגר כלאים וגו' – והיא קרא גדולים לא מצינו לאיתרויה ולמטה: מכדי
2 כתיב פרשת ציצית – למאי הילכתא כתיבה? דכולה איצטרך, כדררשיקין לקמן
3 (הב'.) "גדלים" – ארבעה, ופרש"י נמי "ארבע נפשות" ולא על שלש וחמש, "כסותך"
4 ולא על אחרים, "ואת הכסה בדי" – פרט לכסות סומא, ולמשע שאק מנחה וכו'.
5 **אבל** – לבישה כל יתרי מניא אביטא –

6 ואם תמא: אפילו דו טמא דהא אביטא
7 דאסור, ולבכר שיהא שטו וטיו ונוו ליה לומר:
8 דרשענו משמע בני מיתרות. **אבל** כן לשלוק?
9 קרא מינה ותיחי שעטנו שעטנו מהעלה –
10 ואם תמא: דברק "במה מרדליק" (שבת כ"א)
11 קאמר בו פסא: אף כל צמר ופשתים דקאמר רבי
12 ישמעאל – לאיתויי כלאים. וקאמר רחם דהא
13 דרב פפיא ברוחא היא. וכלאים צמר ופשתים
14 ודבריהם כתיב. ומהו קשיאי? והא איצטרך
15 'אף כל' לאפניו צמר ופשתים. כדקאמר רבא
16 ויש לומר: דבמסקנא דנפקא לן וצמאה לרבנן
17 משעטנו, דרבי ישמעאל נמי תיפוק מהרם. ותו לא!
18 איצטרך אף כל לאפניו צמר ופשתים וכלאים.
19 **ותנא** – דרבי רבי ישמעאל וכו' – ואם תמא:
20 בדי מניא דרבי רבי ישמעאל נמי ויכל
21 לדוקק גבויים משמע כל בושים, ולבדלו וכו'.
22 רחמנא עביד ליה תבלת – אלמא בגבדי פשתן
23 נמי שרי תבלתי וכו' ותימא: הוה אמרתי ולא
24 אבדולח לא צמי רחמנא וליעבד תבלת – ושתא
25 נמי ניקא דאיצמר דוקא אמר רחמנא דליעבד
26 תבלת, ולא אפשתים שוי לומר: דהוה יא אל
27 תנא דרבי רבי ישמעאל הוה אמרתי דשראי מני
28 אמר רחמנא דליעבד תבלת, ולא אפשתים, אבל
29 תנא דרבי רבי ישמעאל וכל גבויים צמר ופשתים
30 – משמע דאיתרידוד קאי, דאפילו ניקא מנחה
31 דבני דיו או צמר או פשתים – דבא "בגדיים"
32 כתיב. דמשמע ריהי. **ואמר** רחמנא עביד ליה
33 תבלת – ואם תמא: הדיכי משמע תבלת דשרי
34 כלאים וצמי רחמנא ורביד ליה תבלת דרבי
35 טיו ונוו ורש לומר: הדיכי ציצית בעינן שיהא שטו
36 טיו ונוו. דרדשי ספרי: "פחיל תבלת" – טיו
37 ושטו, ודחן שטו, ודבעין, ודבעין. וליה תרם כן
38 מתבלת. וחסם בגדיים שלוק היוו שטו ונוו, וטו
39 טיו פירוש "שורשים" מנוו שריעו רבי לן לקמן
40 (הב'.) נהו טו שוריו. ודיי שוריים כסוף טעמיה. מני
41 תחת ציצית, כדאמרנן ריש "הוציא תפילין"
42 (עירובין צ"ב.) ודלמא איתרעא ושיפתא ונפלימא
43 עיינתיא. וכל קשיא: דאבתי ניקא דאמר רחמנא
44 ליעבד ליה תבלת ולא פשתים. ולא דיו כלאים.
45 דהוקפ תביפה אתא אין דוברי. ובמנחת (ט"א).
46 דרק דקשר עליון דאורייתא מדשרי רחמנא
47 משמע ציצית. וכלאים כתיב בשה רבי יצחק קלנו:
48 דעל כרחיך אמר רחמנא ליעבד ליה תבלת בענין
49 דהוי כלאים, דאי דוקא כלאים – אם בן
50 לישתוק קרא מיתורן, ונדאמר רחמנא עביד ליה
51 תבלת – היעי דהוקפ תביפה אתא אינו חיבור.
52 אלא דאי בעיך דיוו כלאים רחמנא לעיבד
53 תבלת, ולא שיעטנו ליה תמא מדי אן תוקפ
54 תביפה אתא חיבור אי לא, לחכי איצטרך חיור. **ותבלת**
55 דהוה צמי ופשתים – ליעבד תבלת, שדוא או כינתא או עמרא, שאין בגבדי כהונה אלא צמר ופשתים. מרחב בו? "גדלים" אלא אמתא אמר.

1 **לאפניו** – לאנטוס דעל אבוי, דהילף מסמוכים דלעיל. לא חלבש שעטנא לפה לי – שמע
2 מינה לאפניו ולמדוש מסוכים. ואפילו מוכרי כמות – שאין מתכוונים להנאת חימום.
3 צמר ופשתים לפה לי – אי לאשמעתינן דכלאים והא ופשתים והא קאמר – אל יצרך.
4 דמכריז בכלאים כתיב "בגדי", ותנא דרבי רבי ישמעאל כו'. **באחד מהם** – גבי נגיעים: דבגדי
5 צמר או בגדי פשתים. (ויקרא י"ג.) **ואבתי**
6 איצטרך – למנחת צמר ופשתים. וכתב רבי
7 לבישה, ואף על גב דכתיב בגדי כהונה, הנהא
8 דמשמע צמר ופשתים. וכלאים דרעתי כו'. ותנא
9 דרבי ישמעאל – דילפנן אליביה כלאים
10 בעיצתא מדאיתרי צמר ופשתים למימסכיה
11 וליגדיליה תעשה לך. **טמאם דרבת רחמנא** בן
12 כל גבויים צמר ופשתים הם – והאי "בגדיים"
13 דרצייתא עביד בין על צמר בין על פשתים.
14 ואמר רחמנא עביד ונתבלת נמי לפשתים. **ותבלת**
15 קמיא – מדרש כינתא, דכתיב (שמות ט"ז)
16 "מנכסי בך שש משור", וכו' היינו פשתים.
17 דמטרש רביבא לו כהן גדול' במסכת יומא
18 (ע"א.) "כדי" – דבר השעלה בך בבגד, "ותבלת"
19 – עמרא; וכן שאר צביעים האמורים בבגדי
20 כהונה, ארומן וחולעת שני; שאין בגדי כהונה
21 אלא צמר ופשתים, כדכתיב בספר חזקאל (מ')
22 "עלם הכהנים" "בגדי פשתים לכשו ולא יעלה
23 ציורם", שמע מינה שיעבודות החיצונות
24 שיש בהם נמי על פשתין ולא מן אש, דמטרש
25 קרא "שש" באחד מן המינין, שמע מינה שאר
26 המינין צמר ופשתים. **ותקיא אביטא ברחמנא** –
27 אי לא כתב רחמנא צמר ופשתים דהוה דרשינן
28 "הבגדי" – מין כנה, כרבא, למישר דלבגד
29 פשתים, שעה פשתין ולצמר שעה צמר ובעינין
30 תבלת, אבל כלאים לא, קא משמע לן דרשא
31 דסומכין דאפילו כלאים, והכי דהוה מסקנא
32 דמילתא. אלא דקא מפרש ואולי מילתיה
33 דרבא. כתיב הבגד – עשה ציצית ממין הבגד
34 ואם תמא על שש עשה ציצית של משי, ובתיב
35 צמר ופשתים גדולים תעשה לך. דמשמע עשה
36 ציצית מצמר ופשתים. והא תנא דרבי רבי
37 ישמעאל ליה לית דרבא – דרדשי "הבגדי" מן
38 כנה, דהא לתנא דרבי רבי ישמעאל טלית של
39 שאר מינין אינה חיובית בעיצתא. דהא "ותנא
40 כתיב. ותנא דרבי רבי ישמעאל קאמר לא בגד
41 צמר ופשתים. איצטרך – צמר ופשתים אף על
42 גב ולא דרש תנא דרבי רבי ישמעאל מן כנה
43 לשאר מינין. סלקא דתיקא אפניא – לגבי טלית
44 של צמר ופשתים דרשי בי דיוקא דרבא דרדשי
45 ציצית מן כנה. והכי אפר רחמנא כו' – אף
46 משמע לן דרשא דסמוכין לאיתרי צמר ופשתים
47 בעיצתא.

1 **שקט מונה לאפניו**. וְגַבִּי צִיצִית נָמוּ, אִיבְעִית אִימָא
2 מִשּׁוּם דְּמוּכְהָ, וְאִיבְעִית אִימָא מִשּׁוּם דְּמוּכְהָ. אִיבְעִית
3 אִימָא מִשּׁוּם דְּמוּכְהָ – דָּאָם כֵּן לְקַתְּבִיהּ רַחְמָנָא וְגַבִּי
4 פְּרִשְׁת צִיצִית, לְמָאי הִלְכְתָּא רַחְמָנָא? וְאִיבְעִית
5 אִימָא מִשּׁוּם דְּמוּכְהָ, מְכַרְי פֶּתַב "וְכַנְדִּי כְּלָאִים שְׁעָמְנָו
6 לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ", "לֹא תִלְבַּשׁ שְׁעָמְנָו" לְמַה לִּי? שְׁמַע
7 מִיָּה לְאִפְנֵי. הֲנֵי מְצַדֵּד צִיצִית, דְּאי פֶּתַב רַחְמָנָא "לֹא
8 יַעֲלֶה עֲלֶיךָ" הוּוּ אִמְיָנָא: כֵּן דְּרַךְ הִתְעַלָּה אֶסְר
9 רַחְמָנָא, וְאִפְּלוּ מוּכְרֵי כְסוּת - כֶּתֶב רַחְמָנָא "לֹא
10 תִלְבַּשׁ שְׁעָמְנָו" דְּיוֹמָי דְּלִבְיָשָׁה דְּאִית בִּיהּ הֲנָהּ, וְאִי
11 פֶּתַב רַחְמָנָא "לֹא תִלְבַּשׁ" הוּוּ אִמְיָנָא: דְּוָקָא לְבִישָׁה
12 "יַעֲלֶה עֲלֶיךָ" – אִם כֵּן לְכַתּוּב רַחְמָנָא "לֹא תִלְבַּשׁ
13 שְׁעָמְנָו", צְמִיר וּפְשִׁתִּים" לְמַה לִּי? מְכַרְי פֶּתַב: "וְכַנְדִּי
14 כְּלָאִים שְׁעָמְנָו לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ" וְתַנָּא דְּרַבִּי רַבִּי
15 שְׁמַעְנָא: הוּוּאֵל וְנִמְרוּד פְּתוּרָה סָתֵם "בְּגָדִים" וּפְרַשׁ
16 לְךָ הִתְבַּת בְּאַחַד מִיָּנָן "צְמִיר וּפְשִׁתִּים" אִף כֵּן צְמִיר
17 וּפְשִׁתִּים, צְמִיר וּפְשִׁתִּים דְּכֶתֶב רַחְמָנָא לְמַה לִּי? שְׁמַע
18 מִיָּה לְאִפְנֵי. וְאִפְּתִי אִצְמַרְוּ, סִלְקָא דְּעִתְךָ אִמְיָנָא:
19 הִתְעַלָּה הוּוּאֵל, וְלֹא נִפְשִׁי תִלְבַּשׁ, אֲבָל לְבִישָׁה רַחֲמִישׁ
20 הֵייתָה – לֹא תִרִי מִיָּנָי אֶסְר רַחְמָנָא, דְּכֶתֶב רַחֲמִישׁ
21 "צְמִיר וּפְשִׁתִּים", אִם כֵּן לְשִׁתּוֹק קְרָא מִצִּית, וְתִתִּי
22 "שְׁעָמְנָו" "שְׁעָמְנָו" מִהֶעֱלָה. וְתַנָּא דְּרַבִּי רַבִּי שְׁמַעְנָא,
23 מְטַמְּא דְּכֶתֶב רַחְמָנָא צְמִיר וּפְשִׁתִּים, הָא לֹא רַחֲמֵי -
24 כְּלָאִים בְּצִיצִית הוּוּ אִמְיָנָא דְּאֶסְר רַחְמָנָא? וְהִתְבַּת
25 "שְׁמַעְנָו" לְמַה לִּי? כִּנְפֵי בְּנֵיהֶם", וְתַנָּא דְּרַבִּי רַבִּי
26 שְׁמַעְנָא: כֵּן גְּבוּרִים צְמִיר וּפְשִׁתִּים הֵם, וְאִמְר רַחְמָנָא:
27 עֲבִיד לִיה תְּבַלְת, וְהִתְבַּת עֲמָרָה הוּוּאֵל.
28 עֲמָרָה הוּוּאֵל? מִדְּשֵׁשׁ כִּימְטָא - תְּבַלְת עֲמָרָה הוּוּאֵל.
29 אִצְמַרְוּ, סִלְקָא דְּעִתְךָ אִמְיָנָא כְּדִרְבָּא. דְּרַבָּא רַמִּי:
30 כְּתִיב "הִתְקַף" - מִין כְּנָף, וְכֶתִיב "צְמִיר וּפְשִׁתִּים"! הָא
31 כִּימְרֵי? צְמִיר וּפְשִׁתִּים פּוֹמְרִין בֵּין מִיָּנָן בֵּין שְׁלֵא מִיָּנָן,
32 וְשְׁאֵר מִיָּנָן, מִיָּנָן מִיָּנָן פּוֹמְרִין, שְׁלֵא מִיָּנָן - אִין פּוֹמְרִין.
33 וְהָא תַנָּא דְּרַבִּי רַבִּי שְׁמַעְנָא לִית לִיה דְּרַבָּא אִצְמַרְוּ,
34 סִלְקָא דְּעִתְךָ אִמְיָנָא כִּי דְּוָקָא דְּרַבָּא "הִתְקַף" - מִין כְּנָף, וְהִכִּי קָאָמַר רַחְמָנָא: עֲבִיד לִיה צְמִיר
35 לְמִיר וּפְשִׁתִּים לְפְשִׁתִּים, וְכִי עֲבִידִת צְמִיר לְצְמִיר - צְבִיעִיהּ, אֲבָל צְמִיר לְפְשִׁתִּים וּפְשִׁתִּים לְצְמִיר.
36 לֹא, כֶּתֶב רַחְמָנָא "צְמִיר וּפְשִׁתִּים" דְּאִפְּלוּ צְמִיר לְפְשִׁתִּים, וּפְשִׁתִּים לְצְמִיר.
37 תַנָּא

1 **מדרש** כתיב תבלת עמרא – וליכא למינר תבלת נמי כתינא. אלא צבוע הוא תבלת. ארומן וחולעת שני שדוא. וסדרא את דכל הצבועים מן אחד הוא. ומלא חילק כהן
2 אלא צבע. **סלקא** דעתן אמרתי בורבא – כיון
3 דהכי קאמר: דקא עשה לרם ציצית על כנפי בוניהם, ולבגדייהם שום צמר ופשתים עביד ציצית. אלא תבלת רחב – כו' לא קאי אבוניהם, אלא אהיבנן מן כנה. והשקלא דפרין
4 הוא תנא דרבי ישמעאל – ליה ליה דרבא, וסבור דכרבא ממש קאמר – דההי יכול להקשות: הוא רבא לבתר דרביה צמר ופשתים קאמר. **והא** תנא דרבי רבי ישמעאל ליה ליה
5 דרבא – וליכא למינר דהיבנן מרבה שאר בוניהם, ומדאמר רחמנא עביד ליה
6 לפשתים ופשתים לצמר – משמע תנא דרבי רבי ישמעאל ליה ליה דרבא. וקשה, דברק "במה מרדליק" (שבת כ"א) קאמר דתלמוהו: הוה ביה רבא מוחא, וסבר דאף כל
7 לאיתויי פשתים. וסבר שפיר כתיב דרבי רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל:
8 לפשתין ופשתים לצמר. כו' תנא דרבי רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל:

1 **מדרש** כתיב תבלת עמרא – וליכא למינר תבלת נמי כתינא. אלא צבוע הוא תבלת. ארומן וחולעת שני שדוא. וסדרא את דכל הצבועים מן אחד הוא. ומלא חילק כהן
2 אלא צבע. **סלקא** דעתן אמרתי בורבא – כיון
3 דהכי קאמר: דקא עשה לרם ציצית על כנפי בוניהם, ולבגדייהם שום צמר ופשתים עביד ציצית. אלא תבלת רחב – כו' לא קאי אבוניהם, אלא אהיבנן מן כנה. והשקלא דפרין
4 הוא תנא דרבי ישמעאל – ליה ליה דרבא, וסבור דכרבא ממש קאמר – דההי יכול להקשות: הוא רבא לבתר דרביה צמר ופשתים קאמר. **והא** תנא דרבי רבי ישמעאל ליה ליה
5 דרבא – וליכא למינר דהיבנן מרבה שאר בוניהם, ומדאמר רחמנא עביד ליה
6 לפשתים ופשתים לצמר – משמע תנא דרבי רבי ישמעאל ליה ליה דרבא. וקשה, דברק "במה מרדליק" (שבת כ"א) קאמר דתלמוהו: הוה ביה רבא מוחא, וסבר דאף כל
7 לאיתויי פשתים. וסבר שפיר כתיב דרבי רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל:
8 לפשתין ופשתים לצמר. כו' תנא דרבי רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל: הוה רבא רחמנא עביד ליה ליה רבי ישמעאל:

תני: פועל ועני שעלו לראש אילן ושיברו סוכה, בזמן שדרך פועליו לעלות באילן – פטורין, ואם לאו – חייבין:

הלכה ה' מתני' שטף נהר חמורו וחמורו חברו, שלו ופה מנה, ושל חברו מאתים, הניח את שלו, והציל את של חברו – אין לו אלא שברו. אם אמר לו: "אציל את שלך ואתה נותן לי דמי שלי" – חייב לתן לו:

גמרא תני: הניח שלו להציל של חברו, ועלה של חברו מאיליו – אין נזקק לו כלום. אלא הניח שלו להציל של חברו, ועלה שלו מאיליו, מהו דיימר לו נתייאשתי?

נישמעינה מהדא: שטף נהר חמורו, והיה צווח ואומר: לא נתייאשתי – ריש לקיש אמר: כל זמן שצווח – לא נתייאש. רבי יוחנן אמר: חזקה מייאש הוא:

[דף מ"ד ע"א]

הלכה ו' מתני' הגזול שדה מחברו, ונטלוה מסיקים, אם מכת מדינה היא – אומר לו: "הרי שלך לפניך", ואם מחמת הגזלן – חייב להעמיד לו שדה. שטפה נהר – אומר לו: "הרי שלך לפניך".

הגזול את חברו, או שלוחה ממנו, או שהפקיד לו בישוב – לא יחזיר לו במדבר. על מנת לצאת במדבר – יחזיר לו במדבר:

גמרא אמר רבי יוחנן: והלא אמרו: אין הקרקע נגזלת, ולמה אמרו חייב להעמיד לו שדה? קנס קנסוהו.

נטלוה מסיקין מן הגזלן מחמת הגזל מהו? די יכיל מימר ליה: מכל מקום חב לי דידי, ומאן דבעי ייתי ויסיב מיני.

רבי יהושע בן לוי אמר: אין אדם נתפש על חברו וחייב ליתן לו, אלא בארנון וגולגולת.

רב אמר: יכיל מימר ליה: "את שרי עביטוד מיני".

הלכה ז' מתני' האומר לחברו: גזלתיה, והליתני הפקדתה אצלי, ואיני יודע אם החזרתה לך ואם לא החזרתה לך – חייב לשלם. אבל אמר לו: איני יודע אם גזלתיה, ואם הליתני, אם הפקדתה אצלי, ואם הפקדתה – פטור מלשלם.

גמרא רבי יוחנן אומר: בבא לצאת ידי שמים.

בגולתיה, והלוינני, הפקדתי אצלי, והחזרתי לך, וחלה אומר: "איני יודע" – רבי ירמיה סבר מימר: תיב להעמיד לו מן הדין. רבי יוסי סבר מימר: עוד היא לצאת ידי שמים.

"הוצאתי מן הכיס ונתתי לך", והוא אומר: "איני יודע" – רב הונא אומר: אומרין לו: "את לית ידע, אהן ידע!"

הלכה ח' מתני' הוגב טלה מן העדר והחזירו, מת או נגב – תיב באחריותו. לא ידעו בעלים לא בגנבתו ובחזירתו, מנו את הצאן והיא שלמה – פטור מלשלם.

גמרא אמר רבי יוחנן: אם ידעו הבעלים בגניבה – צריכין לידע בחזירה. לא ידעו בגניבה – אין צריכין לידע בחזירה. ריש לקיש אומר: אף על פי שלא ידעו בגניבה – צריכין לידע

[דף מ"ד ע"ב]

בחזירה.

אמר רבי לעזר: אין תיה בגזן התיב ברהא – אין צריכין לידע בחזירה. מהו "בגזן אהן ברהא"? אית דמרין: הוטרוא. אית דמרין: פנדורה. אית דמרין: תישא רבא.

הלכה ט' מתני' אין לוקחין מן הרועים צמר וחלב ונגדיים, ולא משומרי פרות עצים ופרות. אבל לוקחין בלי פשתן בגליל מן הנשים, ועגלים בשרון. וכלן שאמרו: "תטמן" – אסור. ולוקחין ביצים ותרנגולין מכל מקום.

גמרא תני: אין מקבלין פקדונות לא מנשים ולא מעבדים ולא מקטנים.

קיבל מן האשה – יחזיר לה. מתה – יחזיר לבעלה:

הלכה י' מתני' מוכין שהפוכם מוציא – תרי אלו שלו. שהפורק מוציא – תרי תן של בעל הבית. הפוכם נטיל שלשה הוסיין והן שלו. יתר מפן – של בעל הבית. ואם היה שחור על גבי לבן – נטיל את הכל והן שלו:

גמרא אבא הושעיה איש טרויאה תנה קצר, ותנה עבד ליה תדא איסטדיכין מן חד עמר. דלא יתוון ברייתא אומרין: מדידן לבש:

הלכה י"א מתני' החייט ששייר מן החוט כדי לתפור בו מטלית שהיא שלש על שלש – הויב לתחזיר לבגליו.

מה שחרש מוציא במעצד – הרי אלו שלו. ובכשיל – של בעל הבית. ואם היה עושה אצל בעל הבית – אף הנסורת של בעל הבית:

גמרא תני רבי חייה: מלא מחט. דבי רבי חייה פתרון לה: בפליים כמלוא מחט.

תני בר קפרא: מלא משיכת המחט. דבי רבי ינאי פתרון לה: במשיכת מחט.

מה, ופליג? מה דתני רבי חייה: מלא מחט – דבי רבי ינאי פתרון לה: בפליים כמלא מחט. מה דתני

בר קפרא: מלא משיכת מחט – דבי רבי ינאי פתרון לה: בפליים כמשיכת מחט.

הדרן עלף הגוזל ומאכיל וסליקא לה מסכת בבא קמא

הדרן עלף מסכת בבא קמא והדרף עלו. דעתו עלף מסכת בבא קמא ודעתה עלו. לא נתנשי מנף מסכת בבא קמא ולא תתנשי מנן, לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי: (ג' פעמים)

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא תורתך אמנותנו בעולם הזה, ותהא עמנו לעולם הבא:

חנינא בר פפא. רמי בר פפא. נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מרי בר פפא. רפרם בר פפא. רביש בר פפא. סורחב בר פפא. אדא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בינו ובפיפיות עמך בית ישראל, ונהיה כלנו אנהנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו ודעי שמך ולומדי תורתך: מאיבי תחפמני מצותך, מי לעולם היא לי. יהי לבי תמים בחסדך, למען לא אבוש: לעולם לא אשפח פקודיך, מי בם חייטני: ברוך אתה יי, למדני חסדך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנהנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששימתך חלקנו מיושבי בית המדרש, ולא שימתך חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משימים והם משימים. אנו משימים לדברי תורה, והם משימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר, והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת, שנאמר ואתה אלהים תודים לבאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא יחצו ומיהם, ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי, פשם שעזרתני לסיים מסכת בבא קמא. מן שעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקום את כל דברי תלמוד תורתך פאהבה:

וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים, ועמוד לי ולזרעי, שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ותתקום בי, בהתהלךה תנחה אתך, בשכבך תשמור עליה, ובקיצות היא תשיחה: מי בי ירבו ימיה, ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה, בשמאלה עשר וקבוד: יי עז לעמו ותן, יי יברך את עמו בשלום:

פרק ראשון

[דף א' ע"א]

הלכה א' מתני' שנים אוחזין בטלית, זה אומר: "אני מצאתיה", וזה אומר: "אני מצאתיה". זה אומר: "בלה שלי", וזה אומר: "בלה שלי" – זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלקו.

זה אומר: "בלה שלי", וזה אומר: "חציה שלי", האומר: "בלה שלי" – ישבע שאין לו בה פחות משלשה חלקים. והאומר: חציה שלי" – ישבע שאין לו בה פחות מרביע. זה – נוטל שלשה חלקים, וזה – נוטל רביע.

גמרא תני: אדם שאמר לחבירו: "תן לי מנה שאתה חייב לי", אומר לו: "לא היו דברים מעולם". הלך והביא עדים שתחייב לו המשיים זו – רבי חיה רבה אומר: הודיית עדים כהודיית פיו וישבע על השאָר. רבי יוחנן אומר: אין הודיית עדים כהודיית פיו שישבע על השאָר.

אמר רבי לא:

[דף א' ע"ב]

משנים אוחזין בטלית דרבי חיה רובה. מפיון שתפוש בחציה אלא כמי שהביא עדים שחציה שלו ותימר נשבע ונוטל. אוף הדא דמייא לה.

רבה בר ממל ורב עמרם סליקו תן דרב ביניי. אומר ליה: אין מוכרין שבועה לחשוד. אומר ליה: אפילו לשון שבועה אין מוכרין לו.

פיצד נשבע? רב הונא אומר: "שבועה שיש לי בה ואין לי בה פחות משנה פרוטה".

אמר רבי יוחנן:

[דף ב' ע"א]

אם מוז, שבועת תקנה היא.

ותני: שנים שהיו תופסין בשטר, זה אומר: "שלי ואבד מונני". וזה אומר: "שלי הוא שפרעתיד לך" – ותקיים השטר בהותמיו; דברי רבי. רבן גמליאל אומר: יחלוקו.

אמר רבי לעזר: הכל הולך אחר התפוס בעדים.

אמר רב חסדא: אין שמעתוניה אתיית כרבי שמעון.

זה אומר: חצייה שלי, וזה אומר: שלישה שלי – האומר: חצייה שלי – ישבע שאין לו בה פחות מרביע. והאומר: שלישה שלי – ישבע שאין לו בה פחות משותות.

כלל של דבר: אינו נשבע אלא על חצי שהודה:

הלכה ב' מתני' היו שנים רוכבין על גבי בהמה, או שהיה אחד רכוב ואחד מהלך, זה אומר: "כלה שלי", וזה אומר: "כלה שלי" – זה ישבע שאין לו בה פחות מחצייה, וזה ישבע שאין לו בה פחות מחצייה, ויחלקו. בזמן שהם מודים או שיש להן עדים – הולקין שלא בשבועה:

גמרא אמר רב הונא: תניי תפן: אשה שהיתה רכובה על גבי בהמה ושנים מנהיגין אותה, ואמרת: "אילו – עבדי, והחמור והמשאוי – שלי". וזה אומר: "זו – אשתי, וזה – עבדי, והחמור והמשאוי – שלי". וזה אומר: "זו – אשתי, וזה – עבדי, והחמור והמשאוי – שלי" – צריכה גט משניהם, וצריכה לשחרר את שניהם, ושניהם משחררין זה את זה. בחמור ובמשאוי – שלשתן שוין:

הלכה ג' מתני' היה רוכב על הבהמה וראה את המציאה, ואמר לחברו: "תניה לי", ונטלה, ואמר: "אני זכיתי בה" – זכה בה. אם משנתנה לו אומר: "אני זכיתי בה בתחילה" – לא אומר כלום.

גמרא אמר רבי יצחק: הדיא הילכתא לית שמע מינה כלום, לא מראשה ולא מסיפה.

[דף ב' ע"ב]

היה רכוב על גבי בהמה וראה את המציאה ואמר לחברו: תניה לי, ונטלה ואמר: אני זכיתי בה זכה בה. אילו אומר: "זכה לי" – זכה הוי, לית שמע מינה כלום, לא מרישא ולא מסיפא:

הלכה ד' מתני' ראה את המציאה ונפל לו עליה, ובא אחר והחזיק בה, זה שהחזיק בה – זכה בה.

ראה אותן רצין אחר המציאה, אחר צבי שבור, אחר גוזלות שלא פיריחו, ואמר: "זכת לי שדי" – זכת לו.

היה צבי רץ בדרבו, או שהיו הגוזלות מפריהו, ואמר: "זכת לי שדי" – לא אומר כלום.

גמרא ריש לקיש אומר אבא כהן ברוך עליה: אדם זכה במציאה בתוך ארבע אמות שלו.

רבי יוחנן אומר: והוא שתפול לתוך ידו.

מתניתא פליגא על ריש לקיש, נמל מקצת הפיאה וזרק בשאר – אין לו בה כלום! אומר: תיפתר, בשלא אומר: "זוכו לי בארבע אמות שלי".

ומור דבתרה, נפל עליה ופרס טליתו עליה – מעבירין אותו ממנה! עוד היא בשלא אומר: "זוכו לי בארבע אמות שלי".

והתני רבי חייה: שניהם שהיו מתכתשין בעומר, ובא עני והטפו מלפניהן – זכה בו. עוד היא בשלא אומר: זוכו לי בארבע אמות שלי.

והתנינן: ראה את המציאה ונפל עליה, ובא אחר והחזיק בה, זה שהחזיק בה – זכה בה.

[דף ג' ע"א]

עוד היא בשלא אומר: "זוכו לי בארבע אמות שלי".

והתנינן: קרוב לה – מגורשת, קרוב לו – אינה מגורשת, מהצה למהצה – מגורשת ואינה מגורשת! הנקיה אומר: בשכר הליבול היא מתניתא.

התיבון: והכתיב (דברי הימים א כב, יד): ואני בעוניי הכינתי וגו', והיכי? אם בנתנין בתוך ידו – עשיר הוא, אי בשאינן נתנין לתוך ידו – יש אדם מקדיש דבר שאינו שלו? הוי אומר: בנתנין בתוך ארבע אמות שלו.

[דף ג' ע"ב]

אמר רבי אבין: מהו בעוניי? שאין עשירות לפני מי שאמר והיה העולם.

דבר אחר: שהיה מתענה ומקדיש סעודתו לשמים.

תני: האומר: "זוכה לי ביתי במציאה שנפלה לתוכה" – לא אומר כלום. יצא שם למציאתו – דכריו קיימין.

בתרא אריסיה דרבי בא בר מינא, סליק לדיקלא, אשפח גוזלין ונסתנו, אזל שאיל לרב, לא אמר ליה בלום. אזל חזר אמר רבי בא בר מינא: קשייא - לן הוייתא חזר, ותייתר - ממציאתו.

[דף ד' ע"א]

הלכה ה' מתני' מציאת בנו ובתו הקטנים, ועבדו ושפחתו הנכנעים, ומציאת אשתו - הרי אילו שלו. מציאת בנו ובתו הגדולים, ועבדו ושפחתו העבדים, מציאת אשתו שגרשה, אף על פי שלא נתן בתבתה - הרי אילו שלו.

גמרא אמר רבי יוחנן: בשאינן טפולין לאביהן. אבל אם היו טפולין לאביהן - מציאתן שלו.

ריש לקיש אמר: אין אדם זוכה לחבירו במציאה.

אמר רבי ייסא: לא דמר רבי שמעון אבן, אלא דקשיא ליה על תדא דתני רבי הושעיה: השוכר את הפועל לעשות בכל מלאכה - מציאתו לבעל הבית. אמר ריש לקיש: אדם שיש בו רשות לחזור בו - תהא מציאתו לרבו?

מה בין עבדו ושפחתו העבדים לעבדו ושפחתו הנכנעים? אמר רבי יוחנן: עבדו ושפחתו העבדים, הואיל ואינו רשאי לשנותו ממלאכתו - מציאתו לעצמו. עבדו ושפחתו הנכנעים, הואיל ורשאי לשנותו ממלאכתו - מציאתו לרבו.

התיבון: הרי אשתו שאינו רשאי לשנות ממלאכתה, ומציאתה שלו! דתנינן תמן: כופה לעשות בצמור ואינו כופה לעשות בדבר אחר!

אמר רבי בא בר מינא, ורבי יסא בשם רבי יוחנן: טעם אחר באשה. מה טעם אחר באשה? רבי חייא אמר: מפני הקטטה. רבי ייסא אומר: שלא תהא מברחת נכסי בעלה ואומרת: "מציאה הוא".

התיבון: בעדים! לא אפרו זה אלא מפני זה.

מציאת אשתו שגירשה, רבי יוסנא בשם רבי אחא: אדם שגירש אשתו ולא נתן לה בתובתה - הויב במזונותיה עד שיתן לה פרוטה אחרונה.

אמר רבי יוסי: מתניתא אמרה בן, מציאת אשתו שגירשה! אמר רבי הושעיה: שלא תאמר: הואיל ותיב במזונותיה עד שיתן לה פרוטה האחרונה - תהא מציאתה שלו, לפום בן צריד מתניתא.

הלכה ו' מתני' מצא שטר חוב, אם יש בהן אחריות נכסים – לא יחזיר. אם אין בהן אחריות נכסים – יחזור, מפני שאין בית דין נפרעין מהן; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: בין כך ובין כך לא יחזיר, מפני שבית דין נפרעין מהן.

[דף ד' ע"ב]

גמרא תני בשם רבי מאיר: בין שטר שיש בו אחריות נכסים – ובין שטר שאין בו אחריות נכסים – גובה מנכסים בני חורין .

על דעתיה דרבי מאיר, לאי זה דבר הוא מחזיר? לצור על פי צלוחיתו.

רב אמר: יורש – כמשועבד. כשם שמלוה בעדים אינה נגבית ממשועבדיו, כך אינה נגבית מן היוורשין.

שמואל אמר: דאקני – אינו גובה ממשועבדיו, הא מבני חרי – גבי. הכא אתמר: גובה, וקבא אתמר: אינו גובה! לא דמי מי ששיעבד מקצת למו שלא שיעבד כל עיקר.

אמר רבי לעזר: שאני אומר כתב ללוות ולא ללוה.

[דף ה' ע"א]

אמר רבי לעזר: אם היה הלווה מודה – חרי זה יחזיר.

אמר רבי לעזר: אם הוחזק השטר ביד המלוה – חרי זה יחזיר.

ותליתיהון מתברין.

והקמים אומרים: בין כך ובין כך – לא יחזיר. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: מפני קיניניא. רבי יסא בשם רבי יוחנן: אם היה זמנו יוצא לבו פיוס – יחזיר.

הלכה ז' מתני' מצא גיפוי נשים, ושיחרורי עבדים, דייתיקי, מתנה ושוכרים – חרי זה לא יחזיר, שאני אומר: בתובים היו ונמלך עליהם שלא ליתנן.

גמרא תני: מצא גיפוי וכתובות – חרי זה יחזיר. וכתובה – לא היא חזקה.

שטר שלוחה בו ופרעו – לא יחזיר ויגבה בו, מפני מירע בוחן של לקוחות.

רבי יסא בשם רבי יוחנן: ואפילו לבו ביום.

רבי זירא בעא קומי רבי יסא: הכא אתמר: אפילו לבו ביום. והכא אתמר: אם זמנו יוצא לבו ביום ויחזור! אמר ליה: אדם מצוי ללות ולפרוע לבו ביום, ואין אדם עשוי לפרוע וללות בו ביום.

רבי חגי בעא קומי רבי יסא: הוא הזמן, והן העדים, והוא המלוה, מהו מפני מרע פוהן של לקוחות? אמר ליה:

[דף ה' ע"ב]

בשלא נשתעבדו נכסים. ויש אומרים: בשלא התמו העדים על אותה המלוה:

הלכה ח' מתני' מצא אגרות שום ואגרות מוזן, ושטרי חליצה ומאוינו, ושטרי ברורין, וכל מעשה בית דין – הרי זה יחזיר.

מצא בחפיסה או בגלסקמא תכריד של שטרות, או אגדה של שטרות – הרי זה יחזיר. וכמה היא אגדה של שטרות? שלשה קשורין זה בזה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אחד לזוה משלשה – יחזיר לזוה. שלשה לזוין מאחד – יחזיר למלוה.

מצא שטר בין שטרותיו ואין ידוע מה טיבו – יהא מנח עד שיבוא אליהו. אם יש עמקן סימפון – יעשה מה שבסימפון.

גמרא רב ירמיה בשם רב: אם היה אישר

[דף ו' ע"א]

הדייגין – הרי זה יחזיר.

רבי חמא אבוי דרבי הושעיה אומר: אשלי דייגין שבגליות, גזלי דייגין שבארץ ישראל.

רב המנונא אומר: נכתבה אונו באחד בנים, ניתן הפסך בעשרה בנים – צריכין לכתוב: אף על פי שכתבנו בכתב באחד בנים, בן גמור, שיתן הפסך בעשרה בנים.

רב ירמיה בשם רב: סימפון שיוצא מתחת ידי המלוה בכתב ידי המלוה – פסול, אני אומר: מתעסק היה בשטרותיו. הא מתחת ידי אחר – פשר.

רבי יצחק בר נחמן בשם שמואל: לעולם אין סימפון פשר עד שיצא מתחת ידי המלוה בכתב ידי הלזה.

והתניא: שלא פיקדנו אבא, ושלא אמר לנו אבא, ושלא מצינו שטר בין שטרותיו ששטר זה פרוע. הוא אם נמצא – פרוע!

מאי פדון? אמר רבי יוסי בי רבי בון: תיפותר, כגון הדא דיייתימי, שאין אדם מצי לפגם דייתיקין שלו.

הדרן עלך שנים אוהזין

פרק שיני

הלכה א' מתני' אילו מציאות שלו, ואילו שחייב להכריז?

אילו מציאות שלו: מצא פרות מפוזרין, מעות מפוזרות, פריכות ברשות הרבים, ועגולי דבלה, וכפרות של נחתום, מקרוזות של דגים, וחתוכות של פשר, וגזי צמר הפאות ממדינתך, ואניצי פשתן, ולשונות של ארנקן – הרי אילו שלו:

גמרא מניין לייאוש בעליו מן התורה?

רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יהוודק: בן תעשה לחמורו וגו' (דברים כב, ג) – את שאבוד לו ומצוי לה – את חייב להכריז. ואת שאינו אבוד לו ומצוי לה – אין את חייב להכריז. וצא ייאוש בעלים שאבוד מקומו ומכל אדם.

תני: מצא

[דף ו' ע"ב]

פריכות ברשות הרבים – אינו חייב להכריז. ברשות היחיד – חייב להכריז.

אלומות, בין ברשות הרבים בין ברשות היחיד – חייב להכריז.

עיוגולי דבילה – הדא דתימר: באילון עיוגוליא רבכיא. ברם באילון ועירייא דאתין מבצרה – חייב להכריז משום סימני מקום.

התיכות של פשר ובתוכן כבד אחת או פוליה אחת – חייב להכריז.

מחרוזות של דגים ובתוכן גרס אחד או לכים אחד – תיב להכריו.

הלכה ב' מתני' רבי יהודה אומר: כל שיש בו שני – תיב להכריו. כיצד? מצא עגול ובתוכו חרס, כפר ובתוכו מעות. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כל כלי אנפוריא – אינו תיב להכריו:

גמרא תני: במשוקע בו.

הכא את מר במשוקע בו, וכא את מר בנתון בו דרף הינוח! הן דתימר במשוקע בו – ברשות הרבים. והן דתימר בנתון בו דרף הינוח – ברשות התיחיד. ואפילו ברשות הרבים, בנתון בו דרף הינוח, אני אומר דרף נפילה נפלה עליו.

רבי שמעון בן אלעזר אומר: כלי אנפוריא – אינו תיב להכריו. אמרה רבי יוחנן ותני לה, ואילו הן: כגון בדי מחטין, וצינוריות, ומחרוזות של קרדומות.

אמוריה דרב יצחק בר טבליי אשפח עזיל כריו במקטורה. אתא גבי רבי יצחק, ואורי ליה כהדא דרבי שמעון בן אלעזר דמתניתין.

אמוריה דרבי יוחנן אשפח עזיל כריו במקטורה. אתא לגבי רבי יוחנן, אמר ליה: הן אשפחתיניה בכימטא בפלמאי? די בעי מיפתייניה כהדא דרבי שמעון בן אלעזר דמתניתין.

הלכה ג' מתני' ואילו תיב להכריו, מצא פרות בכלי, או כלי כמות שהוא. מעות בפנים, או כים כמות שהוא. צבורי פרות, וצבורי מעות, שלשה מטבעות זה על גבי זה, כריכות ברשות התיחיד, וכפרות של בעל הבית, וגזי צמר הקלוחות מבית האמן, בדי יין וכדי שמן – תיב להכריו:

גמרא רב יהודה אומר: שלשה מטבעות של שלשה מלכים.

אמר רבי לעזר:

[דף ז' ע"א]

ואפילו שלשתן של מלך אחד ועשויין גודלין. של שלשה מלכים ועשויין שלשה גודלין, או אפילו שלשתן של מלך אחד ועשויין גודלין.

מסכת קרבנות פרק שלשה עשר

א. עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מתרות, מה הן מקריבין? בהמה חיה ועוף גדולים וקטנים זכרים ונקבות תמימים ובעלי מומין טהורין, אבל לא טמאין. הכל קרב עולה וטעונה הפשט ונתוח העובדי כוכבים בזמן הזה - מתרים לעשות כן.

ב. עד שלא הוקם המשכן היו הבמות מתרות, ועבודה בכורות. משהוקם המשכן - היו הבמות אסורות, ואין כשרה אלא בכהנים. קדשי קדשים נאכלין לפני מן הקלעים, קדשים קלים בכל מחנות ישראל. הנותן על גבי מזבח בשעת פרוקה או בשעת שגלה הרוח את היריעה - לא עשה כלום. בשעת מסעות קדשים - נפסלים, וטמאים פורשים כל אחד ואחד חוץ למחיצתו.

ג. באו לגלגל - התרו הבמות. קדשי קדשים נאכלין לפני מן הקלעים. קדשים קלים בכל מקום. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: בכל הרואה. איזה הוא הרואה? הרואה ואינו מפסיק. באו לשילה - נאסרו הבמות. קדשי קדשים נאכלין לפני מן הקלעים, קדשים קלים בכל הרואה. איזה הוא הרואה? הרואה ואינו מפסיק. באו לנוב וגבעון - התרו הבמות. קדשי קדשים נאכלין לפני מן הקלעים וקדשים קלים בכל מקום. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: בכל הרואה. איזה הוא הרואה? הרואה ואינו מפסיק. ימי אהל מועד שבמדבר: ארבעים חסר אחת. ושבגלגל: ארבע עשרה שנה. ושפשילה: שלש מאות ושבעים חסר אחת. ושנוב וגבעון: חמשים ושבע. בבית עולמים: ארבע מאות ועשר לבנינו הראשון, ארבע מאות ועשרים לבנינו האחרון.

ד. ארבע כללות הורה רבי שמעון בקדשים: כל שהקדישן בשעת אסור - המעלה אותו בחוץ חייב בעשה, וחייב בלא תעשה, וחייב בהכרת. כל שהקדישו בשעת התר ושחיטתו

בשעת אסור - המעלה אותו בחוץ חייב בעשה, וחייב בלא תעשה, ופטור בהכרת. כל שהקדישו בשעת אסור, ושחיטתו בשעת התר - חייב בעשה, ופטור בלא תעשה, ופטור בהכרת. כל שהקדישו בשעת התר ושחיטתו בשעת אסור - פטור בעשה, ופטור בלא תעשה, ופטור בהכרת. וקדשים שהקדישו בכמה גדולה - יקרבו בכמה קטנה. איזה הוא שהקדישו בשעת אסור ושחיטתו בשעת אסור? קדשים שהקדישו במשכן - יקרבו במשכן. בשילה בבית עולמים - יקרבו בבית עולמים. לפיכך, המעלה אותו בחוץ - חייב בעשה, וחייב בלא תעשה, וחייב בהכרת. איזהו שהקדישו בשעת התר ושחיטתו בשעת אסור? קדשים שהקדישו קדם שהוקם המשכן והוקם המשכן - יקרבו במשכן. בגלגל, ובאו לשילה - יקרבו בשילה. בנוב וגבעון ובאו לבית העולמים - יקרבו בבית עולמים. לפיכך, המעלה אותו בחוץ - חייב בעשה, וחייב בלא תעשה, ופטור בהכרת. איזהו שהקדישו בשעת אסור ושחיטתו בשעת התר? קדשים שהקדישו במשכן, באו לגלגל - יקרבו בגלגל. בשילה ובאו לנוב וגבעון - יקרבו בנוב וגבעון. לפיכך, המעלה אותן בחוץ - חייב בעשה, ופטור בלא תעשה, ופטור בהכרת. איזה היא שהקדישו בשעת התר ושחיטתו בשעת התר? קדשים שהקדישן בגלגל - יקרבו בגלגל. בנוב וגבעון - יקרבו בנוב וגבעון, לפיכך המעלה אותן בחוץ - פטור, ופטור בלא תעשה, ופטור בהכרת.

ה. הכל כשרין לקרב בכמה אף הגרים, אף הנשים, אף העבדים. כל שגדו ונדב - קרב בכמת יחיד. כל שאין גדר ונדב - אין קרב בכמת יחיד; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אין קרב בכמת יחיד אלא עולה ושלמים בלבד. במת יחיד - אין טעון נסכים; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: טעונה נסכים. רבי יהודה אומר: כל שהצבור ויחיד מקריבין באהל מועד שבמדבר - מקריבין באהל מועד שבגלגל.

ועל פתח גנתו, מקריב עליה הוא וכנו בתו ועבדו ושפחתו.

ט. אי זו היא מנוחה? זו שילה. ונחלה? זו ירושלים. שנאמר (דברים יב, ט): "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה". ואומר (ירמיה יב, ט): "העיט צבוע נחלתי לי". ואומר (שם ח): "היתה לי נחלתי כאריה ביער"; דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר: "נחלה" - זו שילה. "מנוחה" - זו ירושלים, שנאמר (תהלים קלב, ג): "כי בחר ה' בציון וגו' זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי איתיה".

מסכת מנחות פרק ראשון

א. רבי שמעון אומר: כל המנחות שנקמצו שלא לשמן - כשרות, ועלו לבעלים לשם חובה, שאין המנחות דומות לזבחים. מחבת לשום מרחשת - מעשיה מודיעים עליה לשום מחבת. מרחשת לשום בלולה - מעשיה מודיעין עליה, לשום מרחשת. אבל זבחים אין כאן, אלא מעשה אחד לכלן ושחיטה אחת לכלן.

ב. חמר בשחיטה שאין בקמיצה, ובקמיצה שאין בשחיטה, שהשחיטה קבוע לה צפון וקבוע לה מקום בצואר. ונוהגת בכל הקרבים ואוסרת חלין בפנים וקדשים בחוץ, וחיבין עליה בחוץ, מה שאין כן בקמיצה. חמר בקמיצה, שהקמיצה טעון כהן וכלי שרת, מה שאין כן בשחיטה. קמיצה בכלי ושחיטה אפלו בקרומית של קנה.

ג. חמר בשחיטה שאין במליקה, ובמליקה שאין בשחיטה, שהשחיטה דוחה את השבת ואת הטמאה, ונוהגת בצבור כיוחד, וטעונה כלי, וטעונה צפון, מה שאין כן במליקה. חמר במליקה, שהמליקה טעונה כהן כשר, מה שאין כן בשחיטה.

ד. חמר בקמיצה שאין במליקה, ובמליקה שאין בקמיצה, שהקמיצה דוחה את השבת ודוחה את הטמאה. ונוהגת בצבור כיוחד,

אין בין אהל מועד שבמדבר לאהל מועד שבגלגל, אלא במדבר אין בו הטר הבמה, ושבגלגל יש בו הטר הבמה. במתו שבראש גגו - אין יחיד מקריב עליה, אלא עולה ושלמים בלבד. וחקמים אומרים: כל שהצבור מקריבין באהל מועד שבמדבר - מקריבין באהל מועד שבגלגל, כאן וכאן אין היחיד מקריב עליה, אלא עולה ושלמים בלבד. רבי יהודה אומר: אף הצבור לא היו מקריבין באהל מועד שבמדבר, אלא פסחים וחובות הקבוע להם זמן מן התורה בלבד.

ו. וכן היה רבי שמעון אומר: השוחט את הפסח על היחיד, והעלהו בחוץ, בשעת אסור הבמה - אסור. בשעת הטר הבמה - מתו. שנאמר (דברים טז, ה): "לא תוכל לזבח את הפסח". יכול אף בשאר ימות השנה? תלמוד לומר (שם): "באחד שעריך" - בשעה שישיראל מתכנסין במקום אחד, הוי אומר בשעת הרגל.

ז. אלו דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה, קרן וכבש ויסוד בבמה גדולה, אין קרן וכבש ויסוד בבמה קטנה, כיר וכונו בבמה גדולה אין כיר וכונו בבמה קטנה. חזה ושוק לפנהנים בבמה גדולה, חזה ושוק לבעלים בבמה קטנה. עור עולה לפנהנים בבמה גדולה עור עולה לבעלים בבמה קטנה, חוץ למקומו בבמה גדולה אין חוץ למקומו בבמה קטנה.

ח. אלו דברים ששוה במה גדולה לבמה קטנה: שחיטה בבמה גדולה שחיטה בבמה קטנה, הפשט ונתוח בבמה גדולה הפשט ונתוח בבמה קטנה, דם מתיר מכשיר ומפגל בבמה גדולה דם מכשיר בבמה קטנה. מום פוסל בבמה גדולה מום פוסל בבמה קטנה. חוץ לזמנו בבמה גדולה חוץ לזמנו בבמה קטנה. אי זו היא במה גדולה בשעת הטר הבמה? אהל מועד נטוי כדרכו אין הארון נתון שם, אי זו היא במה קטנה בשעת הטר הבמה? עושה אדם במה על פתח חצרו,

(שמות ל, כ): "בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימתוו". היה עומד ומקריב כל הלילה לאורה - טעון קדוש ידים ורגלים. רבי אומר: אין הלילה פוסלת בקדוש ידים ורגלים. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: אפלו הוא עוסק בעבודה שלשה ימים - אין הלילה פוסלת בקדוש ידים ורגלים.

ח. ישב על גבי הרצפה - פסול, שנאמר (דברים יח, ה): "לעמד". עמד על גבי לבנה - פסול, שנאמר (שם שם, ז): "ככל אחיו הלוים".

ט. קמץ בשמאל - פסול. בן בתירא אומר: יחזיר ויחזור ויקמץ בימין. אמר רבי אלעזר בן רבי שמעון: כך היה רבי יהודה בן בתירא אומר בכל הפסולין. רבי יוסי בן יאסין ורבי יהודה נחתום אומר: במה דברים אמורים? בזמן שלא קדש קמץ בכלי, אבל אם קדש קמץ זה בכלי - הכל מודים שלא יחזיר. רבי אומר: בין כך ובין כך - יחזיר, שאין הכלי מקדש קמץ בכלי, אבל אם קדש קמץ זה בכלי - הכל מודים שלא יחזיר. רבי אומר: בין כך ובין כך - יחזיר, שאין הכלי מקדש קמץ שלא נקמץ מבריתו.

י. כיצד סדר מנחות? היה מביאן מתוך ביתו בכלי כסף ובכלי זהב - נותנה בתוך כלי שרת ומקדשה בתוך כלי שרת, ונותן שמנה ולבונתה עליה. נכנס ומגישה בקרן מזרחית דרומית, לדרומה של קרן - מניחה במזבח ודיו, ומסלק את לבונתה מצד אחד, וקומץ ממקום השמן, ונותנו בתוך כלי שרת, ומקדשו בתוך כלי שרת, ומלקט את הלבונה, ונותנה על גבו, ומעלה אותו על גבי המזבח, ומולחו ונותן על גבי המזבח. האשים והשירים נתנין לכהנים, ושאין כהנים לתן בשירי מנחות יין שמן ודבש, ואסורין לחמץ. כיצד הוא עושה? פושט אצבעותיו על פסת ידו. וכפיתים ממחק ממעלה למטה. רבה שמנה וחסר שמנה, רבה סולתה וחסר סולתה - פסולה. רבה לבונתה - כשרה. מעט לבונתה, אפלו שני

וטעונה כלי, מה שאין בן במליקה. חמר במליקה, שהמליקה קבוע לה מקום בצואר, ונוהגת בכל הקרבים, מה שאין בן בקמיצה. רבי אליעזר אומר: אפלו רגלו אחת על גבי הרצפה ורגלו אחת על גבי לבנה, רגלו אחת על גבי רצפה ורגלו אחת על גבי כלים, אם ינטל הכלי ויוכל לעמד בפני עצמו - כשר. ואם לאו - פסול.

ה. טמא מת, וטבול יום, ומחסר כפורים, אין הציץ מרצה על טמאת הגוף, על מה הציץ מרצה? על טמאת הדם ועל הקמיצה ועל הנסכים.

ו. מחסר בגדים כהן גדול משמש בשמונה כלים. וההדיוט בארבעה. ואם שמש כהן גדול בארבעה והדיוט בשמונה ועבד - עבודתו פסולה. עבד עבודת זהב בבגדי לבן, ועבודת לבן בבגדי זהב ועבד - עבודתו פסולה. היו מרשלין ומסלקין, או שהיו משחקין ועבד - עבודתו כשרה. לבש שתי כתנות, ושתי מכנסים, ושני אבנטים, או שהיו מקורעין, או שחסר אחד מהם, או שנתן רטיה על גבי בשרו תחת בגדיו, ועבד - עבודתו פסולה.

ז. 'שלא רחוץ ידים ורגלים' כיצד? מקדש ידיו ורגליו בכלי שרת בפנים, קדש ידיו ורגליו בכלי שרת בחוץ, או מפלי חול בפנים, או שטבל במי מערה ועבד - עבודתו פסולה. כיצד הוא מקדש? נותן יד ימינו על גבי רגל ימינו, שמאלו על גבי רגל שמאלו, משפשף ומרחיץ, משפשף ומרחיץ. רבי יהודה אומר: אפלו שתי ידים זו על גבי זו - מקדש. אמרו לו: אי אפשר לכן. כהנים שלא טבלו ולא קדשו ידיהם ורגליהם, וכן כהן גדול שטבל ולא קדש ידיו ורגליו, בין עבודה לעבודה, ובין בגדים לבגדים, ועבד - עבודתו כשרה. אבל כהנים שלא טבלו ולא קדשו ידיהם ורגליהם. וכן כהן גדול שטבל ולא קדש ידיו ורגליו מן הבקר, ועבד - עבודתו פסולה. אחד כהן גדול ואחד כהן הדיוט ששמשו שחרית, ולא רחצו ידיהם ורגליהם - הרי אלו חייבים מיתה, שנאמר

והקטיר חוץ לזמנו. מנחת חוטא ומנחת קנאות שקמץן שלא לשמן - פסול, ואין בו כרת, מפני שלא קרב המתיר כמצותו.

ד. הקומץ את המנחה לאכול שיריה בחוץ, להקטיר קמצה למחר, לאכול שיריה למחר, להקטיר קמצה בחוץ, בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום, ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול, ואין בו כרת. רבי יהודה אומר: אף בזה הקדים מחשבת זמן למחשבת מקום - חייבין עליו כרת. הקדים מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול, ואין בו כרת. כל המנחות שקמץן חוץ לזמנו, או שקבלו פסולין את הקמץ וקטרוהו בשתיקה, אפלו חוץ לזמנו - פסול ואין בו כרת.

ה. הקומץ את המנחה לאכל שיריה כזית היום וכזית למחר. להקטיר מקמצה כזית בחוץ וכזית בפנים - פסול ואין בו כרת. לאכל משיריה כזית היום וכזית למחר, להקטיר מקמצה כזית היום וכזית למחר - פגול וחיבין עליו כרת. הקומץ את המנחה, לאכל משיריה כחצי זית בחוץ וכחצי זית בפנים, ולהקטיר מקמצה כחצי זית בחוץ וכחצי זית בפנים - פשר! וכן למחר פשר.

ו. הקמץ את המנחה, לאכל משיריה כזית בחוץ, וכזית בפנים, בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום, ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול, ואין בו כרת. רבי יהודה אומר: אף בזה הקדים מחשבת זמן למחשבת מקום - פגול וחיבין עליו כרת. הקדים מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול ואין בו כרת. הקומץ את המנחה, לאכול משיריה כחצי זית בחוץ, ולהקטיר מקמצה כחצי זית למחר, לאכול משיריה כחצי זית בחוץ, ולהקטיר מקמצה כחצי זית למחר, פשר, ואין קמיצה והקטרה מצטרפין זה עם זה. אבל קמיצה וקמיצה, הקטרה והקטרה - מצטרפין זה עם זה. כיצד קומץ את המנחה לאכול משיריה כזית בחוץ וכזית למחר,

קרטין - כשרה; דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר: הקמץ והלבונה שחסר אפלו כל שהוא - פסולה. קמץ שלא ממקום השמן, ושלא ממקום הלבונה, או שלא נתן עליה לבונה, אפלו כל שהוא - פסולה. אחד מנחת ישראל ואחד מנחת כהנים, אלא שמנחת כהנים בלה כליל לאשים, שנאמר (ויקרא ו, טו): "וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל".

מסכת מנחות פרק שני

א. הקומץ את המנחה לאכול שיריה בחוץ, או כזית משיריה בחוץ, להקטיר קמצה בחוץ, או כזית מקמצה בחוץ, להקטיר לבונתה בחוץ, או כזית מלבונתה בחוץ - פסול ואין בו כרת. לאכול שיריה למחר, או כזית משיריה למחר, להקטיר קמצה למחר, או כזית מקמצה למחר, להקטיר לבונתה בחוץ - פגול וחיבין עליו כרת. כל המנחות שקמץן שלא לשמן, הוליד והקטיר חוץ לזמנו, הוליד והקטיר שלא לשמן - פגול וחיבין עליו כרת, ובלבד שיקרב המתיר כמצותו. כיצד קרב המתיר כמצותו? קמץ בשתיקה, ונתן בכלי, והוליד חוץ לזמנו, או שקמץ חוץ לזמנו ונתן בכלי והוליד והקטיר בשתיקה, או שקמץ ונתן בכלי והוליד והקטיר בשתיקה - זהו שקרב המתיר כמצותו.

ב. כיצד לא קרב המתיר כמצותו? קמץ חוץ לזמנו ונתן בכלי, והוליד והקטיר חוץ לזמנו, או שקמץ חוץ לזמנו ונתן בכלי, והוליד והקטיר חוץ למקומו, או שקמץ ונתן בכלי, והוליד והקטיר חוץ למקומו, בין שהקדים מחשבת זמן למחשבת מקום, ובין שהקדים מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול, ואין בו כרת. רבי יהודה אומר: אף בזה הקדים מחשבת זמן למחשבת מקום - פגול, וחיבין עליו כרת. קדמה מחשבת מקום למחשבת זמן - פסול, ואין בו כרת.

ג. כיצד קדמה מחשבת מקום למחשבת זמן? קמץ חוץ למקומו, ונתן בכלי והוליד

להקטיר מקמצה פזית בחוץ וכזית למחר?
 - פסול ואין בו כרת, מפני שקמיצה
 וקמיצה, הקטרה והקטרה - מצטרפין זה עם
 זה. הקומץ את המנחה לאכול משיריה
 כחצי זית למחר, ובשעת הקטרה חשב עוד
 להקטיר מקמצה כחצי זית למחר - פגול
 וחיבין עליו כרת, מפני שקמיצה והקטרה
 מצטרפין זה עם זה לפגל. הקומץ את
 המנחה להקטיר מקמצה כחצי זית למחר,
 שאין פחות מזית מפגל ופוסל בכל מקום.
 הקומץ את המנחה לאכול קמצה ולהקטיר
 שיריה, לאכול דבר שאין דרכו לאכול,
 ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר - כשר.
 ורבי יהודה פוסל. להניח קמצה ושיריה
 למחר, או להוציאן לחוץ - כשר ורבי יהודה
 פוסל. רבי אלעזר אומר: רבי אלעזר פוסל
 ורבי יהושע מכשיר. אמר לו רבי יהודה:
 ומה אם הניח את הקומץ למחר - אינו פוסל.
 וחכמים אומרים: זה וזה כשר! אין לך
 שהוא פסול אלא מחשבת קמיצה והקטרה
 בלבד.

מסכת מנחות פרק שלישי

א. השוחט שני כבשים, לאכל אחת מן
 החלות למחר, להקטיר שני בזיכין, לאכל
 אחד מן הסדרים למחר - פגול וחיבין עליו
 כרת; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: זה
 פגול וחיבין עליו כרת, והשני, פסול ואין בו
 כרת.

ב. שני בזיכי לבונה שנטמא אחד מהן -
 יקרב בטמאה, וחברו יקרב בטהרה. רבי
 יהודה אומר: אין קרבן צבור חלוק, אלא
 שניהם יקרבו בטמאה.

ג. הקומץ והלבונה שנטמא אחד מהם -
 שניהם יצאו לבית השרפה.

ד. היה מקריב שתי הלחם, ונטמאו בידו,
 אומרין לו: הוי פקח ושתק.

ה. היה מקריב סדרים, ונטמאו בידו, אומרין
 לו: הוי פקח ושתק.

ו. היה מקריב שני בזיכין, ונטמאו בידו,
 אומרין לו: הוי פקח ושתק.

ז. היה מקריב מנחת כהנים ומנחת משיח,
 ונטמאו בידו, אומרין לו: הוי פקח ושתק.

ח. היה מקריב מנחת פרים וכבשים,
 ונטמאה בידו, אומר, ומביאין אחרת
 תחתיה, אין שם אלא היא - אומרים לו: הוי
 פקח ושתק.

ט. היה מקריב מנחת העמר, ונטמאה,
 אומר, ומביאין אחרת תחתיה, אין שם אלא
 היא - אומרים לו: הוי פקח ושתק! דברי
 רבי אלעזר בן רבי שמעון. רבי אומר: בין
 כך ובין כך, אומרים לו: הוי פקח ושתק!
 שהעמר שקצרוהו שלא כמצותו - פסול.

י. תודה מעכבת ומפגלת את הלחם, והלחם
 מעכב ואין מפגל את התודה. כבשים
 מעכבין ומפגלין את הלחם, והלחם מעכב
 ואין מפגל את הכבשים. הזבח מפגל את
 הנסכים משקדשו בכלי; דברי רבי מאיר.
 ואין נסכים מפגלין את הזבח.

יא. קמץ בשתיקה, וכשהוא בא להקטרה -
 הקטיר את הקמץ בשתיקה, ואת הלבונה
 חוץ לזמנה - פגול וחיבין עליו כרת; דברי
 רבי מאיר. וחכמים אומרים: אין בו כרת עד
 שיפגל בכל המתיר; דברי רבי מאיר.
 אימתי? בזמן שיקרב מתיר כמצותו! אבל
 לך, או שנפסל, או שיצא חוץ לקלעים, או
 שהקטירו פסולים את אחד מהן, אפלו חוץ
 לזמנו - פסול ואין בו כרת. הקטיר אחד מהן
 היום, על מנת להקטיר מחברו למחר - הכל
 מודין שפגול וחיבין עליו כרת. שני בזיכי
 לבונה שהקטיר הראשון בשתיקה, והשני
 חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת; דברי
 רבי מאיר. וחכמים אומרים: אין כרת, עד
 שיפגל בכל המתיר; דברי רבי מאיר.
 אימתי? בזמן שקרב השני כמצותו, אבל לך,
 או שנפסל, או שיצא חוץ לקלעים, או
 שהקטירו פסולים את אחד מהן, אפלו חוץ
 לזמנו - פסול ואין בו כרת. הקטיר את אחד
 מהם, על מנת להקטיר מחברו למחר - הכל

יקטיר את קמץ. ורבי יהושע אומר: לא יקטיר. ואם הקטיר בין בשוגג בין במזיד - מודה רבי יהושע שהרצה.

ג. שירים שחסרו עד שלא קרב הקמץ - פסולין. משקרב הקמץ - כשרים.

ד. ריקי מנחת ישראל שחסרו עד שלא קרב הקומץ - פסולין. משקרב הקומץ - כשרים.

ה. חלות תודה וריקי נזיר שחסרו עד שלא נזרק דם הזבח - פסולין. משנזרק דם הזבח - כשרים.

ו. שתי הלחם שחסרו עד שלא נזרק דמן של כבשים - פסולין. משנזרק דמן של כבשים - כשרים.

ז. שני סדרים שחסרו עד שלא הקטרו בזיכין - פסולין. משהקטרו בזיכין - כשרים. אבל נסכי בהמה שחסרו, בין שקרב הזבח ובין עד שלא קרב הזבח - כשרים, שיבאו נסכים אחרים למלאותן.

ח. קמץ בשתיקה, ויצא הקמץ חוץ לקלעים וקטרן בשתיקה - הרי זה כמות שהיה, מועלין בשירים ואין חיבין עליהם, משום נותר ומשום טמא. נטמא הקמץ וקטרו בשתיקה - אין מועלים בשירים, אבל חיבים עליהם משום נותר ומשום טמא. שהציץ מרצה על הטמא ואין הציץ מרצה, לא על הלך ולא על היוצא. קמץ בשתיקה ויצאו שירים חוץ לקלעים, והקטיר הקמץ בשתיקה, רבי אליעזר אומר: הרי זה כמות שהיה. מועלין בשירים ואין חיבין עליהם משום נותר ומשום טמא. רבי עקיבה אומר: הרצה הציץ על היוצא ואין בשירים, אבל חיבים עליהן משום נותר ומשום טמא. שהציץ מרצה על הטמא ואין מרצה - לא על הלך ולא על היוצא. קמץ בשתיקה, ויצא קמץ חוץ לקלעים וקטרו חוץ לזמנו, או שקמצו חוץ לזמנו, ויצא קמץ חוץ לקלעים וקטרו

מודים שפגול וחיבין עליו כרת. שני כבשי עצרת ששחט הראשון בשתיקה, והשני חוץ לזמנו - פגול, וחיבין עליו כרת; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: אין בו כרת, עד שיפגל בכל המתיר; דברי רבי מאיר. אימתי? בזמן שקרב השני כמצותו! אבל לן או שנפסל, או שיצא חוץ לקלעים, או ששחטו פסולים וזרקו את דמו של אחד מהם, אפלו חוץ לזמנו - פסול ואין בו כרת. שחט את אחד מהם היום, על מנת לאכול מחברו למחר - הכל מודים שכשר, שאין הכבש מפגל ופוסל את חברו בכל מקום.

מסכת מנחות פרק רביעי

א. מנחה שלא נקמצה שנתערבה במנחה שנקמצה, אם יכול לקמץ מזו שלא נקמצה בפני עצמה - כשרה. ואם לאו - פסולה, ויקטיר קמצה של ראשונה. הקומץ שנתערב בשירים - הרי זה לא יקרב. ואם קרב - כשר. רבי אלעזר אומר: נתערב בשירי מנחה אחרת, או במנחה שלא נקמצה - הרי זה לא יקרב. ואם קרב - כשר. רבי אלעזר אומר: יקרב. נתערב במנחת כהנים, ובמנחת כהן משיח, ובמנחת נסכים, וכן מנחת כהן משיח, ומנחת נסכים שנתערבו זו בזו - הרי אלו יקרבו. ולא עוד, אלא שני כהנים מביאין את מנחותיהן בכלי אחד, ומקריבין אותן לגבי מזבח, מפני שכלן כליל לאשים. נתערבה במנחת פרים אילים וכבשים - הרי אלו יקרבו. רבי יהודה אומר: לא יקרבו, מפני שזו בלילתה עבה, וזו בלילתה רפה, והן בולעות זו מזו.

ב. חרב שנתערב בכלול - הרי זה יקרב. רבי יהודה אומר: לא יקרב, מפני שכולע ממנו. אמר רבי יוסי: רואה אני את דברי רבי אליעזר שאמר: 'אם אין קמץ - אין שירים' אף על פי שאין שירים יש קמץ, מדברי רבי יהושע שאמר: 'אם אין קמץ אין שירים אין קמץ'. נטמא קמץ, שנפסל, או שיצא חוץ לקלעים - השירים תעבר צורתם ויצאו לבית השרפה. נטמאו שירים או שנפסלו או שיצאו חוץ לקלעים. רבי אליעזר אומר:

ואם זרק את הדם, בין בשוגג בין במזיד, הבשר יאכל ויקטיר אמורים למוצאי שבת.

ב. השוחט שתי חטאות לצבור, ואין צריך אלא אחת - חיב על האחרונה. שתי עולות לצבור, ואין צריכין אלא אחת - חיב על האחרונה. חטאת צבור ששחטה בשבת, שלא לשמה - הרי זה חיב, ויקטיר אמורין. עולת צבור ששחטה בשבת, שלא לשמה - הרי זה חיב, ויקטיר אמורין לערב. חטאת יחיד ועולת יחיד ששחטן בשבת לשמן, וזרק דמן לשמן - הרי זה חיב, ועלו לבעלים לשם חובה.

ג. שני כבשי עצרת - אין מקדישין את הלחם אלא בשחיטה. שחטן לשמן, וזרק דמן לשמן - הלחם מקדש. שחטן שלא לשמן, וזרק דמן שלא לשמן - אין הלחם מקדש. שחטן לשמן, וזרק דמן שלא לשמן - הלחם מקדש ואינו מקדש; דברי רבי. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: לעולם אין הלחם מקדש עד שישחטם לשמן, וזרק דמם לשמן. פעמים שהם מפגלים והלחם מפגל, הם מפגלין והלחם כשר, הם כשרים והלחם מפגל, הם כשרים והלחם כשר. שחטן לשמן, לאכל מהן למחר, הם מפגלים והלחם מפגל, שחטן שלא לשמן, לאכל מהן למחר - הם מפגלים והלחם כשר, שחטן לשמן, לאכל מן הלחם למחר - הם כשרים והלחם כשר.

הד החמירה תורה מחשבת זבחים ממעשיהם, מעשה זבחים ממחשבתן. כיצד מחשבת זבחים ממעשיהן? השוחט את הזבח לזרק דמו בחוץ, או מקצת דמו בחוץ, להקטיר אמוריו בחוץ, או כזית מאמוריו בחוץ, לאכל בשרו בחוץ, או כזית מבשרו בחוץ - פסול ואין בו כרת. ואם עשה כן - אינו פסול. לזרק דמו למחר, או מקצת דמו למחר, להקטיר אמוריו למחר, או כזית מאמוריו למחר, לאכל מבשרו למחר, או כזית מבשרו למחר - פגול וחיבין עליו כרת. ואם עשה כן - אינו פגול. הקומץ את המנחה, לאכול שיריה בחוץ, או כזית

בשתיקה, או שקמץ חוץ לזמנו, ויצא חוץ לקלעים, קטרו חוץ לזמנו - מועלין בשירים, ואין חיבין עליהן משום פגול. נטמא הקמץ וקטרו חוץ לזמנו, עדין מועלין בשירים וחיבין עליהן משום פגול, שהציץ מרצה על הטמא, ואין מרצה, לא על הלך ולא על היוצא. קמץ בשתיקה, ויצאו שירים חוץ לקלעים, והקטיר את הקמץ חוץ לזמנו, או שקמץ חוץ לזמנו, ויצאו שירים חוץ לקלעים, והקטיר את הקמץ חוץ לזמנו, או שקמץ חוץ לזמנו ויצאו שירים חוץ לקלעים, והקטיר את הקמץ בשתיקה, או שקמץ חוץ לזמנו, ויצאו שירים חוץ לקלעים, והקטיר את הקמץ חוץ לזמנו. רבי אלעזר אומר: הרי זה כמות שהיה. מועלין בשירים ואין חיבין עליהן משום פגול. רבי עקיבא אומר: הרצה הציץ על היוצא, עדין מועלין בשירים, וחיבין עליהן משום פגול. נטמאו השירים והקטיר את הקמץ חוץ לזמנו, הכל מודים שעדין מועלין בשירים וחיבין עליהם משום פגול, שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה, לא על הלך ולא על היוצא.

ט. שתי הלחם שיצאו חוץ לקלעים, ונזרק דמן של כבשים חוץ לזמנו. רבי אלעזר אומר: אין חיבים על לחם זה משום פגול. רבי עקיבא אומר: חיבין על לחם זה משום פגול. וחכמים אומרים: הקמץ טעון כלי שרת. כיצד? קומצו מתוך כלי שרת ונתתו לתוך כלי שרת, ומקדשו לתוך כלי שרת. אם לא קדשו בתוך כלי שרת; רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: אפלו קומצו מתוך כלי שרת, ומלחו, ונתתו על גבי האשים כשר.

מסכת מנחות פרק חמישי

א. שני כבשי עצרת - מעכבין זה את זה. מת אחד מהם, או שברח, או שנעשה טרפה - יקח זוג לשני. שחט את אחד מהם לשמו - יקח זוג לשני. נשחטו שניהן שלא לשמן - יביא שנים בתחלה, ויניף הלחם עמהם. מהו לזרק את הדם ביום טוב? יזרק ומתן באכילה. ובשבת לא יזרק, ומתן בהנאה.

כרת. קמץ בכלי קדש, ונתן לכלי חול - יחזיר לכלי קדש, וכשר. בכלי חול וחשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. בכלי קדש וחשב עליו חוץ למקומו - פסול, ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת; דברי רבי אליעזר ורבי שמעון. וחקמים אומרים: קמץ הכשר ונתן לפסול - פסלתו מתנתו. קמץ בכלי הקדש ונתן לכלי חול - פסלתו מתנתו. קמץ בימינו ונתן לשמאלו - פסלתו מתנתו. אבל הקומץ מתוך כלי חול, ונותן לתוך כלי שרת, עד שלא נתן שמנה ולבונתה, וחשב עליה, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - פסול, ואין בו משום פגול, משנתן שמנה ולבונתה, וחשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. קמץ על שבחוץ, ונכנס לפנים - יחזיר ויקמץ בפנים, וכשר. בחוץ, וחשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. בפנים, וחשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. נתפזר הקמץ על הרצפה - יחזיר ויאספנו וכשר. עד שלא אספו וחשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול, משאספו וחשב עליו חוץ למקומו - פסול, ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

ה. כיצד מעשה זבחים ממחשבתן? השוחט את הבהמה על מנת שיוזקו ערלים וטמאים את דמו, על מנת שיקטירו ערלים וטמאים את אזוריו, על מנת שיאכלו ערלים את בשרו - כשר. ואם עשה כן - הרי זה פסול. נתן מלמטה למעלה, ואת הנתנין מלמעלה למטה. את הנתנין בפנים בחוץ, ואת הנתנין בחוץ בפנים - כשר. ואם עשה כן - הרי זה פסול.

ו. השוחט את החטאת, להכניס מדמה לפנים - כשרה. חטאת שהכניס מדמה, אפלו כל שהוא - פסולה. הקומץ את המנחה, להקטיר מקמצה, פחות מכזית למחר - כשר. הקומץ שחסר אפלו כל שהוא - פסול.

ז. כל המנחות שקמץן שלא לשמן - כשרות, לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. קמץ כהן, קמץ הכשר, קמץ בימינו, קמץ בכלי הקדש - כשר. לפיכך אם חשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פגול, וחיבין עליו כרת. קמץ הכשר ונתן לפסול - יחזיר לכשר - וכשר. ביד הפסול וחשב עליו בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. ביד הכשר וחשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. קמץ בימינו ונתן לשמאלו - יחזיר לימינו וכשר. בשמאלו וחשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. בימינו וחשב עליו חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול, וחיבין עליו

ח. מנחת חוטא ומנחת קנאות שנתן עליה לבונה - ילקט את הלבונה וכשרה. עד שלא לקט את הלבונה, וחשב עליה, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. משלקט את הלבונה, וחשב עליה, חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

ט. כל המנחות שהונפו ולא הגשו, הגשו ולא הונפו, יצק ולא בלל, בלל ולא פתת, פתת ולא מלח, מלח ולא פתת - כשרה. לפיכך אם חשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. לפיכך הקטיר את הקמץ בפני עצמו, ואת הלבונה בפני עצמה, או שהקטיר

ח. מנחת חוטא ומנחת קנאות שנתן עליה לבונה - ילקט את הלבונה וכשרה. עד שלא לקט את הלבונה, וחשב עליה, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. משלקט את הלבונה, וחשב עליה, חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

ט. כל המנחות שהונפו ולא הגשו, הגשו ולא הונפו, יצק ולא בלל, בלל ולא פתת, פתת ולא מלח, מלח ולא פתת - כשרה. לפיכך אם חשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

י. כל המנחות שהונפו ולא הגשו, הגשו ולא הונפו, יצק ולא בלל, בלל ולא פתת, פתת ולא מלח, מלח ולא פתת - כשרה. לפיכך אם חשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

יא. כל המנחות שהונפו ולא הגשו, הגשו ולא הונפו, יצק ולא בלל, בלל ולא פתת, פתת ולא מלח, מלח ולא פתת - כשרה. לפיכך אם חשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת.

וקמץ, ולבונה, ומנחת כהנים, ומנחת כהן משיח, ועולת העוף. אבל הדים, והיין, והעצים, והקטרת - אין טעונין מלח.

ב. בשלשה מקומות היתה מלח נתנה: בשלשכת מלח, ועל גבי כבש, ובראשו של מזבח - קרן דרומית מערבית. המלח שבלשכת המלח, היו מולחין בה את האברין. שבראשו של מזבח קרן דרומית מערבית, היו מולחין פסולי קדשים ואמורי קדשים קלים, הקמץ והלבונה, ומנחת כהנים, ומנחת כהן משיח, ועולת העוף. מלח שעל גבי הכבש ושעל גבי המזבח - לא נהנין ולא מועלין. ושעל גבי האברים - מועלין בכלם. כיצד מולחין? היה נותנין על גבי המלח, חוזר והופכן. ואלו הן שמעלין אותן כל הלילה: אברי עולה, ואמורי קדשי קדשים, ואמורי קדשים קלים, ומנחת כהן משיח, ומנחת נסכים, ועולת העוף. אבל הקמץ, והלבונה, ומנחת כהנים, ומנחת כהן משיח הבאין בפני עצמן - אין מעלין אותן כל הלילה. זה הכלל! כל שקרב מתיריו ביום - מעלין אותו כל הלילה. כל שלא קרב מתיריו ביום - אין מעלין אותו כל הלילה. כיצד הוא עושה? נותן על גבי המזבח עם שקיעת החמה, ומתעפלין והולכין כל הלילה.

ג. המעלה כזית משתי הלחם בעבודה, או בחוץ - הרי זה חיב, שנאמר (ויקרא ב, יב): "קרבת ראשית מקריבו אותם לה" ואל המזבח לא יעלו". אחד המזבח ואחד הכבש לכך.

ד. המעלה מבשר חטאת, ומבשר אשם, מבשר קדשי קדשים ומבשר קדשים קלים - מתר. העמר, ושתי הלחם, ולחם הפנים, ושירי מנחות, משאור ומדבש - עובר בלא תעשה, שנאמר (ויקרא ב, יא): "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו".

ה. המחמץ את המנחה, אחת מן הכשרה ואחת מן הפסולה - עובר בלא תעשה,

קמצה פעמים - כשרה. לפיכך אם חשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו - פגול, וחיבין עליו כרת. זה הכלל, אין המנחות נפסלות אלא בארבעה דברים: בקמיצה, ובהלוקף, ובמתן כלי, ובהקטרה, מוסיף עליהן מנחת חוטא ומנחת קנאות, שקמץן שלא לשמן - הרי אלו פסולין. לפיכך, אם חשב עליה, בין חוץ לזמנו, ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. אחד מנחת חוטא, ואחד כל המנחות, שקמץן זר, ואונן, וטבול יום ומחטר בגדים, ומחטר כפורים, ושלא רחוי ידים ורגלים, ערל, וטמא, יושב, ועומד על גבי כלים, ועל גבי בהמה, על גבי רגל חבור - פסול. חשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. היה קומץ מברך וקמץ, ועלה בידו צורו, גרגר מלח, או קרט של לבונה - פסול. לפיכך, אם חשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. קמץ הזר, קמץ פסול, קמץ בשמאלו, קמץ בכלי חול - פסול. לפיכך, אם חשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. רבה שמנה, וחסר שמנה, רבה סולתה, וחסר סולתה - פסולה. לפיכך, אם חשב עליו, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. קמץ שלא ממקום השמן, ושלא ממקום הלבונה, או שלא נתן עליה לבונה, אפלו כל שהוא - פסולה. לפיכך, אם חשב עליה, בין חוץ לזמנו ובין חוץ למקומו - אין בו משום פגול. מנחת חוטא ומנחת קנאות, שנתן עליה שמן - פסולה. לפיכך, אם חשב עליה, חוץ לזמנו וחוץ למקומו - פסול ואין בו משום פגול. נטל בכלי ונתן עליה - כשרה. לפיכך, אם חשב עליה חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת. זה הכלל! אין הפגול נוהג אלא בדרך הראוי לעבודה, ובמקום הראוי לעבודה.

מסכת מנחות פ"ק ש"י

א. אלו שהן טעונין מלח: אברי עולה, ואמורי קדשי קדשים, ואמורי קדשים קלים,

שנאמר (ויקרא ב, יא): "כי כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ".

ו. רקיקי מנחת ישראל - מעכבין זה את זה. ומיעוטן - מעכב את רבן. חלות תודה ורקיקי נזיר - מעכבין זה את זה. ומיעוטן - מעכב את רבן. פר אין מעכב את השעיר, והשעיר אין מעכב את הפר. כל הזאות שלפנים, כגון ארבעים ושמונה של יום הכפורים, ואחת עשרה של פר העדה, ואחת עשרה של פר כהן משיח - מעכבין זה את זה. ומיעוטן - מעכב את רבן. שבע הזאות שבפרה - מעכבות זו את זו. שבע הזאות שבמצרע - מעכבות זו את זו. צפרים - מעכבות זו את זו. ואבני בית המזבח, ועציו ועפרו - מעכבין זו את זו. עץ ארז ואזוב ושני תולעת - מעכבין זו את זו. תכלת וארגמן, ותולעת שני, ושש משזר - מעכבין זה את זה. שמונה בגדי כהן גדול - מעכבין זה את זה. ארבעה בגדי כהן הדיוט - מעכבין זה את זה. אבני שהם ואבני מלוואים - מעכבין זה את זה. כתב שעל גביהן - מעכבין זה את זה. סמני קטרת, וסמני שמן המשחה - מעכבין זה את זה. ומיעוטן מעכב את רבן. שבעה קני מנורה - מעכבין זה את זה. ושבעה נרותיה - מעכבין זה את זה. גביעיה, כפתוריה ופרחיה - מעכבין זה את זה. קרן, וכבש, ויסוד, ורבע - מעכבין זה את זה. רבי יוסי בר רבי יהודה אומר: אף הסוכב. מדת המזבח, בין ארכו, ובין רחבו - אינה מעכבת. אבל רבוי - מעכב. השלחן, והמנורה והמזבחות - מעכבין זה את זה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כהנים, ולוים, וישראלים - מעכבין את הקרבן. ברכות כהנים - מעכבות זו את זו. ברכות תעניות - מעכבות זו את זו. ברכות של ראש השנה - מעכבות זו את זו. ברכות מעכבות זו את זו. תקיעות - מעכבות זו את זו. ברכות ותקיעות - מעכבות זו את זו. הלל, ושבח ותפלה - מעכבות זו את זו. תפלין של יד, ושל ראש - מעכבות זו את זו. אם אין לו אלא אחת - הרי זה יניח. התכלת והלבן -

אין מעכבין זה את זה. מצוה שיקדים לכן לתכלת, ואם הקדים תכלת ללבן - יצא. נספים בהמה והסלת - מעכבין זה את זה. פרים אילים וכבשים - מעכבין זה את זה. רבי יהודה אומר: פרים - אין מעכבין זה את זה, מפני שמתמעטין בהג. אבל אילים וכבשים - מעכבין זה את זה. אין מביאין פרים, אילים וכבשים, ואחר כך נסכים, ולא פרים בנספיהן, אילים בנספיהן, כבשים בנספיהן. רבי יהודה אומר: יחיד שהיה חביב פרים, אילים וכבשים, ואין לו נסכים - יביא פרים בנספיהן, ואל יביא פרים אילים וכבשים בלא נסכים. יחיד שהביא נסכים, ולא היה צריך להם - יתנם לצבור. צבור שהביא נסכיו, ולא היה צריך להם - יתנם ליחיד.

ז. הביא נסכיו לעולה, ונטמא זבח, או שנפסל - יתנם לשלמים. הביא נסכיו לשלמים ונטמא זבח, או שנפסל - יתנם לעולה. ונסכיו שלא קרבו היום - יקרבו למחר. במה דברים אמורים? שלא קדשו בכלי, אבל בזמן שקדשו בכלי - יקרבו היום ואל יקרבו למחר, מפני שנפסלים בלינה. העמר - אין מעכב את הכבש, והכבש - אין מעכב את העמר. הלחם מעכב את הכבשים, כיצד יעשו? יניפו, ותעובר צורתן ויצאו לבית השרפה; דברי רבי עקיבא. אמר רבי שמעון בן ננס: לא כן! אלא כבשים מעכבין את הלחם, ולא הלחם מעכבתם אמר לו רבי עקיבא: עדן דבר שקול! מי מכריע? אמר בן ננס: אני אכריע! וכן מצינו, כשהיו ישראל במדבר ארבעים שנה, קרבו כבשים בלא לחם, אף כאן יקרבו כבשים בלא לחם. אמר רבי שמעון: הלכה מדרש כדברי בן ננס, אבל אין הטעם כדבריו. נמצא אתה אומר, כיון שעברו ישראל את הירדן - נתחייבו בחלה ובערלה ובחדש. הגיע ט"ז בניסן - נתחייבו בעמר ובקרב עמו. שהו חמשים יום - נתחייבו שתי הלחם ובקרב עמקה. ל"ד שנה נתחייבו בנטע רבעי. רבי יוסי בן רבי יהודה, ורבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: לא נתחייבו בנטע רבעי אלא לאחר ארבע עשרה שנה. כשכבשו ושחלקו

- נִתְחַיְבוּ בַּמַּעֲשָׂוֹת. הִתְחִילוּ מוֹנִים שָׁנָה
רֵאשׁוֹנָה, וְשֵׁנִיָּה, וְשְׁלִישִׁית, וְאַחַר כֵּן
נִתְחַיְבוּ בְּנֻטַע רְבָעִי. לְעֹשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה -
עָשׂוּ שְׁמִיטָה. לְשָׁשִׁים וְאַרְבַּע שָׁנָה - עָשׂוּ
יּוֹבֵל. מִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר קָרְבוּ כְּבָשִׁים בְּלֹא
לֶחֶם? מִפְּנֵי שֶׁהַכְּבָשִׁים מִתִּירִין אֶת עֲצָמָן,
וְלֹא הַלֶּחֶם. לֶחֶם בְּלֹא כְּבָשִׁים - אֵין לוֹ מִי
יִתִּירְנוּ.

איר קענט באקומען דעם שטארק

אויפגעכאפטע וועכנטליכע

קרית ברסלב

פרייליכע נייעס!

חיה וואג
ביי אייער
טיר

פאר 3.99 דאלאר

צו סובסקרייבן חפטי יעצט אריין
אדער שיקט א טעקסט צו:

718.387.2691

SUBSCRIBE@KERENHADFUSA.ORG

תוכן'דיג און
ציענד'דיג

וואס איר וועט נישט
טרעפן אין ערענץ

אדבה איבערציגט
אייר אליון

<p>6</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>6:23 _____ נץ החמה 9:14 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:12 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:05 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: חגיגה כה • ירושלמי: בבא קמא מד • תוספתא: קרבנות יג נ"ך: יחזקאל טז-יז • רמב"ם: טומאת מת כה</p>
<p>7</p> <p>שני Monday</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>6:21 _____ נץ החמה 9:13 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:11 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:07 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: חגיגה כו • ירושלמי: בבא מציעא א • תוספתא: מנחות א נ"ך: יחזקאל יח-יט • רמב"ם: פרה אדומה א</p>
<p>8</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ה</p> <p>5</p>	<p>6:19 _____ נץ החמה 9:13 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:11 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:08 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: חגיגה כז • ירושלמי: בבא מציעא ב • תוספתא: מנחות ב נ"ך: יחזקאל כ-כא • רמב"ם: פרה אדומה ב</p>
<p>9</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>ו</p> <p>6</p>	<p>6:18 _____ נץ החמה 9:12 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:10 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:09 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: יבמות ב • ירושלמי: בבא מציעא ג • תוספתא: מנחות ג נ"ך: יחזקאל כב-כג • רמב"ם: פרה אדומה ג</p>
<p>10</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>6:16 _____ נץ החמה 9:11 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:09 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:10 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: יבמות ג • ירושלמי: בבא מציעא ד • תוספתא: מנחות ד נ"ך: יחזקאל כד-כה • רמב"ם: פרה אדומה ד</p>
<p>11</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 5:40 הדלקת הנרות</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>6:15 _____ נץ החמה 9:10 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:08 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:11 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: יבמות ד • ירושלמי: בבא מציעא ה • תוספתא: מנחות ה נ"ך: יחזקאל כו-כז • רמב"ם: פרה אדומה ה</p>
<p>12</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 7:12 זמן מוצש"ק</p>	<p>ט</p> <p>9</p>	<p>Shabbos Zachor ויקרא, זכור</p> <p>6:13 _____ נץ החמה 9:09 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:08 _____ סו"ז תפלה - גר"א 7:12 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: יבמות ה • ירושלמי: בבא מציעא ו • תוספתא: מנחות ו נ"ך: יחזקאל כח-כט • רמב"ם: פרה אדומה ו</p>

מָעַן טָאָר נִישְׁט מְלַמֵּד זְבוּת זַיִן אוֹיף אַ מַסִּית - אוֹיף אַיִנעם וואָס רָעֵדֵט צו אנדערע צו טון עבירות.

(ספר המדות אות מריבה סימן ח')